

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย
ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

สถาบันการแพทย์แผนไทย
กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข
และคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทย
ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ พุทธศักราช ๒๕๕๔

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๑๑-๐๕๕๓-๒

ที่ปรึกษา

แพทย์หญิงวิลาวัลย์	จิ่งประเสริฐ	อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
นายแพทย์ปภัสสร	เจียมบุญศรี	รองอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
นายแพทย์ปราโมทย์	เสถียรรัตน์	ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย

คณะผู้จัดทำ

สถาบันการแพทย์แผนไทยและคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทย
ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

ผู้รวบรวม

กลุ่มงานส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข

จำนวนพิมพ์ ๓,๐๐๐ เล่ม

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๓

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

คำนำ

ตามที่ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนา มาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ได้จัดทำมาตรฐานงานบริการ การแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ พุทธศักราช ๒๕๕๑ ประกอบด้วย มาตรฐาน ๕ ด้าน คือ ด้านสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านการจัดบริการ และได้สนับสนุนคู่มือมาตรฐานฯ ให้กับสถานบริการสาธารณสุขของรัฐในส่วนภูมิภาค ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดบริการการแพทย์แผนไทยที่ได้มาตรฐานและใช้ในการประเมินมาตรฐานงานบริการ แพทย์แผนไทย เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการการแพทย์แผนไทยที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย ซึ่งการประเมิน มาตรฐานนี้ ประเมิน ๒ ปี/ครั้ง และจะครบรอบการประเมินอีกครั้ง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ โดยสถานบริการ สาธารณสุขของรัฐที่มีงานบริการแพทย์แผนไทยได้มาตรฐานจะได้รับใบประกาศนียบัตรรับรองมาตรฐาน จากกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

จากสถานการณ์การรับบริการการแพทย์แผนไทยในปัจจุบัน พบว่า ผู้รับบริการการแพทย์ แผนไทยส่วนใหญ่เป็นผู้รับบริการนวดไทย ดังนั้น เพื่อให้เกิดการคุ้มครองผู้บริโภคในการให้บริการนวดไทย แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ ทางเลือก ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุข ของรัฐที่ได้ปรับปรุงแก้ไขคณะกรรมการขึ้นมาใหม่ ได้จัดทำมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย มาตรฐาน ๕ ด้าน คือ ด้านสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และ สิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านการจัดบริการ ซึ่งมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทย ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ แต่ได้แยกออกมาเป็นเรื่องมาตรฐานการนวดอย่างเดียว รายละเอียด เนื้อหาของมาตรฐานยังเหมือนเดิม และเพิ่มเติมมาตรฐานบางส่วนเพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สำหรับมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยนี้ จะใช้ประเมินเฉพาะสถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่มี การให้บริการนวดเท่านั้น ส่วนเกณฑ์การประเมินยังเป็นเกณฑ์เดิมของมาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทย

คณะผู้จัดทำหวังว่า คู่มือมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในสถานบริการสาธารณสุข ของรัฐเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและสามารถพัฒนามาตรฐาน งานบริการด้านการนวดไทยให้ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย สามารถคุ้มครองผู้บริโภค ที่มารับบริการด้านการนวดให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน และถ้าหากท่านมีข้อเสนอแนะ คำแนะนำเพิ่มเติม ขอได้โปรดแจ้งกลุ่มงานส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทยและสมุนไพร สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สารบัญ

หน้า

บทนำ

๑

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล

๑. เนื้อหาของมาตรฐาน

๔

๒. คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน

๑๑

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

๑. เนื้อหาของมาตรฐาน

๒๓

๒. คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน

๓๐

ภาคผนวก

๔๓

ก. คำสั่งกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ ๒๗๔ / ๒๕๕๓

๔๔

เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทย

ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

ข. รายชื่อคณะกรรมการฯ และผู้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานฯ

๔๖

ค. รายชื่อสถาบันการศึกษาแพทย์แผนไทยที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาแพทย์แผนไทย

๔๘

รับรองหลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย ๓๓๐ ชั่วโมง

ง. หลักสูตรการนวดเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการตรวจและประเมินผล

๕๒

มาตรฐานสถานประกอบการกลาง สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ กรมสนับสนุน

บริการสุขภาพ

บทนำ

คำนิยาม

การนวดไทย หมายถึง วิธีการกด การคลึง การบีบ การจับ การตัด การดึง หรือวิธีการอื่นตามศิลปะการนวดไทย เพื่อการบำบัดรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟูสภาพ

สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ หมายถึง สถานบริการสาธารณสุขที่สังกัด กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือ สภากาชาดไทย

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย มาตรฐาน 5 ด้าน คือ

๑. สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม
๒. บุคลากร
๓. การปฏิบัติงาน
๔. การควบคุมคุณภาพ
๕. การจัดบริการ

การจัดทำมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ

๑. มาตรฐานในระดับโรงพยาบาล
 ๒. มาตรฐานในระดับสถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- สำหรับสถานบริการสาธารณสุขของรัฐอื่นๆ ให้ใช้มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย ดังนี้
๑. มหาวิทยาลัยที่ผลิตนักศึกษาด้านการแพทย์แผนไทย ใช้มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย

ในระดับโรงพยาบาล

๒. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐอื่นๆ ให้พิจารณาจากลักษณะของการจัดบริการการแพทย์แผนไทย ถ้ามีการจัดบริการใกล้เคียงกับโรงพยาบาลให้ใช้มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาลและถ้าจัดบริการใกล้เคียงกับสถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้ใช้มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับสถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

มาตรฐานด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาลและในระดับสถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยรวมแล้วมีมาตรฐานที่เหมือนกัน จะแตกต่างกันบ้างในบางประเด็นเท่านั้น เช่น มาตรฐานเกี่ยวกับเตียงนวด ซึ่งในระดับโรงพยาบาลจะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานข้อนี้ ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์จะทำให้มาตรฐานในข้ออื่น ๆ ไม่ผ่านทั้งหมด และผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษา และผู้ให้บริการการนวดไทย ซึ่งในระดับสถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไม่มีผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (แพทย์แผนปัจจุบัน) ยกเว้นบางแห่งเท่านั้นที่มีแพทย์แผนปัจจุบันมาออกตรวจเป็นครั้งคราว

การประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย

๑. เป้าหมายการประเมินมาตรฐาน

สถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่มีการให้บริการนวดไทยทุกแห่ง ทั้งในระดับโรงพยาบาลและในระดับสถานีนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ต้องได้รับการประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการนวดไทยที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยมีเป้าหมายคือ ในระดับจังหวัดต้องมีโรงพยาบาล สถานีนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่มีการให้บริการนวดไทยได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ตัวอย่างเช่น จังหวัด ก มีโรงพยาบาล สถานีนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เปิดให้บริการนวดไทย จำนวน ๑๐๐ แห่ง ดังนั้น จังหวัด ก ต้องมีโรงพยาบาล สถานีนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่มีการให้บริการนวดได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ แห่ง

การประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินมาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ แต่ได้แยกมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยเป็นการเฉพาะ เพื่อให้เกิดการคุ้มครองผู้บริโภคในการให้บริการนวดไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้รับบริการการแพทย์แผนไทยส่วนใหญ่เป็นผู้รับบริการด้านการนวดไทย ในการประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยนี้ โรงพยาบาลหรือสถานีนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่มีการให้บริการนวดจะต้องประเมินมาตรฐานทั้ง ๕ ด้าน และในแต่ละด้านจะต้องประเมินทุกรายการ สำหรับการประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล จะมีมาตรฐานที่เป็นข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องเตียงนวด ซึ่งประกอบด้วย ขนาดของเบาะนวดและความสูงของเตียงนวด ถ้ามาตรฐานข้อนี้ไม่ผ่าน จะถือว่ามาตรฐาน ในภาพรวมของงานบริการด้านการนวดไทยไม่ผ่านทั้งหมด ยกเว้นในระดับสถานีนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ไม่มีข้อบังคับในข้อนี้

๒. แนวทางการประเมินมาตรฐาน

ตามที่จังหวัดได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ดังนั้น การประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย สามารถให้คณะกรรมการดังกล่าวประเมินได้ และเมื่อจังหวัดประเมินเป็นที่เรียบร้อยแล้วให้รวบรวมรายชื่อสถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่ได้มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยส่งไปยังสถาบันการแพทย์แผนไทย เพื่อจัดทำใบประกาศนียบัตรรับรองการได้มาตรฐานจากกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกต่อไป

๓. แนวทางการคำนวณผลการประเมิน

๑. รวบรวมคะแนนที่ได้ของการประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดในแต่ละด้าน
๒. รวบรวมคะแนนเต็มของมาตรฐานงานบริการด้านการนวดในแต่ละด้าน
๓. กำหนดน้ำหนักของมาตรฐานในแต่ละด้านเท่ากับ ๒๐ (น้ำหนักมาตรฐานทั้งหมด ๕ ด้านเท่ากับ ๑๐๐)
๔. คำนวณร้อยละของคะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน

$$\text{สูตร} \quad \text{ร้อยละของคะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน} = \frac{\text{น้ำหนัก} \times \text{คะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน}}{\text{คะแนนเต็มในแต่ละด้าน}}$$

๕. รวมร้อยละของคะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน

มาตรฐานงานบริการด้านการนัดไทยในระดับโรงพยาบาล

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล ประกอบด้วย มาตรฐาน ๕ ด้าน คือ ด้านสถานที่เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านการจัดบริการ มีรายละเอียดของมาตรฐานแต่ละด้าน ดังนี้

๑. ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม ของการให้บริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล เกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่พักคอยผู้รับบริการ ห้องตรวจโรค ห้องนวด ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ/ผู้สูงอายุ

๑.๑ ที่พักคอยผู้รับบริการ

ที่พักคอยผู้รับบริการนวดไทยมีเพียงพอตามจำนวนผู้มารับบริการ

๑.๒ ห้องตรวจโรค มีมาตรฐาน ดังนี้

๑.๒.๑ มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าคลุมตัว ผู้มารับบริการที่สะอาด

๑.๒.๒ มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้นั่ง

๑.๒.๓ มีอ่างล้างมือ หรือในกรณีที่ไม่มีอ่างล้างมือ สามารถใช้น้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือเช็ดมือแทนการล้างมือได้

๑.๒.๔ มีเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้ เครื่องฟังตรวจ (Stethoscope) เครื่องวัดความดันโลหิต ไม้เคาะเข่า ไม้กดลิ้น ไฟฉาย เป็นต้น

หมายเหตุ : ถ้าไม่มีห้องตรวจโรคเฉพาะการแพทย์แผนไทย สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

(๑) ใช้ห้องตรวจโรคของการแพทย์แผนปัจจุบัน เป็นห้องตรวจโรคของการแพทย์แผนไทยได้ โดยมีมาตรฐานเช่นเดียวกับข้อ ๑.๒.๑ - ๑.๒.๔

(๒) ถ้าหากมีการให้บริการเฉพาะการนวดแต่เพียงอย่างเดียว สามารถใช้ห้องนวดเดี่ยวเป็นห้องตรวจโรคได้ โดยมีมาตรฐานเช่นเดียวกับ ข้อ ๑.๒.๑ - ๑.๒.๔ และเพิ่มมาตรฐานเกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่ใช้สอยสำหรับการตรวจโรค และบริการนวดให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน

๑.๓ ห้องนวด

ห้องนวดสามารถจัดทำเป็นห้องนวดเดี่ยว หรือห้องนวดรวม ตามความเหมาะสมของพื้นที่ และจำนวนผู้รับบริการของโรงพยาบาล โดยมีมาตรฐานของห้องนวด ดังนี้

๑.๓.๑ ห้องนวดเดี่ยว

ห้องนวดเดี่ยวมีเตียงนวด ๑ เตียง ผู้รับบริการสามารถเข้าไปใช้บริการนวดในห้องนวดเดี่ยวได้ครั้งละ ๑ คน ซึ่งห้องนวดเดี่ยวมีมาตรฐาน ดังนี้

๑.๓.๑.๑ มีขนาดพื้นที่ของห้องเหมาะสมกับการให้บริการนวด

๑.๓.๑.๒ ประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๙๐ เมตร ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อนมีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา และไม่มีอุปกรณ์ล็อคประตู

*๑.๓.๑.๓ เติงขนาดมีขนาดเบาไม่น้อยกว่า ๑.๒๐x๒.๐๐ เมตร ความสูงของเตียงมีความเหมาะสมกับการให้บริการนวด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการและมีระบบการจัดการความปลอดภัย ขณะขึ้น-ลง จากเตียง

๑.๓.๑.๔ เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทน และมีผ้าปูที่นอนหมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าขวางเตียง ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด

๑.๓.๒ ห้องนวดรวม

ห้องนวดรวมมีเตียงขนาดตั้งแต่ ๒ เติงขึ้นไป ตามความเหมาะสมของพื้นที่ซึ่งเตียงขนาดสามารถทำเป็นพื้นยกสูงได้ โดยมีมาตรฐานของห้องนวดรวม ดังนี้

๑.๓.๒.๑ มีขนาดพื้นที่ของห้องเหมาะสมตามจำนวนเตียง

๑.๓.๒.๒ ประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๙๐ เมตร ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อนมีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตาและไม่มีอุปกรณ์ล็อคประตู แต่ถ้าหากมีความจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ล็อคประตูของห้องนวดรวม เพื่อความปลอดภัยของสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ภายในห้องนวด หลังจากหมดเวลาการให้บริการนวดแล้ว ดังนั้นในขณะที่ให้บริการนวดต้องไม่มีการล็อคประตู

*๑.๓.๒.๓ เติงขนาดมีขนาดเบาไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ x ๒.๐๐ เมตร ความสูงของเตียงหรือพื้นยกสูงมีความเหมาะสมกับการให้บริการนวด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ และมีระบบการจัดการความปลอดภัย ขณะขึ้น-ลง จากเตียง และมีที่ว่างระหว่างเตียงหรือที่ว่างระหว่างเบาะนวด(ในกรณียกพื้นสูง) ห่างกันไม่น้อยกว่า ๐.๘๐ เมตร

๑.๓.๒.๔ เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทน และมีผ้าปูที่นอนหมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าขวางเตียง ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด

๑.๓.๒.๕ มีม่านกั้นระหว่างเตียงให้เป็นสัดส่วน

หมายเหตุ * หมายถึง เป็นมาตรฐานข้อบังคับเกี่ยวกับเตียงขนาด ทั้งห้องนวดเดี่ยวและห้องนวดรวม ถ้ามาตรฐานข้อนี้ไม่ผ่าน การประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย ในภาพรวมทั้งหมดถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

๑.๔ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า

โรงพยาบาลที่มีการให้บริการนวด ต้องจัดให้มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้

๑.๔.๑ แยกห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าชาย - หญิง แต่ถ้าหากไม่สามารถแยกห้องชาย - หญิงได้ ต้องบริหารจัดการเรื่องเวลาการใช้ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าแก่ผู้รับบริการชาย - หญิงได้อย่างเหมาะสม

- ๑.๔.๒ ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับผู้รับบริการ
- ๑.๔.๓ มีจำนวนเพียงพอกับผู้รับบริการ
- ๑.๔.๔ มีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น ไม่มีกลิ่นเหม็น
- ๑.๔.๕ มีแสงสว่างเพียงพอ
- ๑.๔.๖ มีเสื้อผ้าที่เหมาะสมและเพียงพอกับผู้รับบริการ

๑.๕ ตู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ

โรงพยาบาลที่มีการให้บริการนวด ต้องจัดให้มีตู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้

มีตู้เก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการที่ใช้งานได้ดี เพียงพอและปลอดภัย

๑.๖ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ / ผู้สูงอายุ ตามความเหมาะสม

๒. ด้านบุคลากร

มาตรฐานด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนวดไทยของโรงพยาบาล ประกอบด้วย หัวหน้างานการแพทย์แผนไทย ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรคและสั่งการรักษา และผู้ให้บริการการนวดไทย ซึ่งมีมาตรฐานของบุคลากรในแต่ละประเภท ดังนี้

๒.๑ หัวหน้างานการแพทย์แผนไทย

- ๒.๑.๑ เป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ
- ๒.๑.๒ เป็นผู้ผ่านการศึกษา / อบรมความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย หรือ
- ๒.๑.๓ เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย / สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๒.๒ ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษา

- ๑. เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (แพทย์แผนปัจจุบัน) หรือ
- ๒. เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

๒.๑ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ

๒.๒ สาขาการแพทย์แผนไทย

๒.๒.๑ ประเภทเวชกรรมไทย หรือ

๒.๒.๒ ประเภทผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะเฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ

๒.๒.๓ ประเภทการนวดไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะเฉพาะสาขาประเภทของตน)

๒.๓ ผู้ให้บริการการนวดไทย

ผู้ให้บริการการนวดไทย ประกอบด้วย ผู้ให้บริการนวดไทยเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ และผู้ให้บริการนวดไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ดังนี้

๒.๓.๑ ผู้ให้บริการนวดเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ

๑. เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (แพทย์แผนปัจจุบัน) หรือ

๒. เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

๒.๑ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ

๒.๒ สาขาการแพทย์แผนไทย

๒.๒.๑ ประเภทเวชกรรมไทย หรือ

๒.๒.๒ ประเภทผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะเฉพาะสาขา
ประเภทของตน) หรือ

๒.๒.๓ ประเภทการนวดไทย หรือ

๓. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย
หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบ
วิชาชีพเวชกรรม ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์
แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์
แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ที่สามารถให้บริการนวดเพื่อการบำบัดรักษา
และฟื้นฟูสุขภาพได้

๔. เป็นนักเรียน นักศึกษา ทางด้านการแพทย์แผนไทยหรือทางด้านการแพทย์
แผนไทยประยุกต์ หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการนวดไทยเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งทำการฝึกหัด
หรืออบรมในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะ ซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาหรือฝึกอบรม

๒.๓.๒ ผู้ให้บริการนวดไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค

๑. เป็นผู้ให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพตามมาตรฐาน
ในระดับโรงพยาบาล (ตามข้อ ๒.๓.๑) หรือ

๒. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย
หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบ
วิชาชีพเวชกรรม ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์
แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์
แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวดเพื่อการส่งเสริม
สุขภาพและป้องกันโรคได้ หรือ

๓. เป็นบุคคลซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรการนวดเพื่อสุขภาพ ที่ได้รับการรับรอง
จากคณะกรรมการตรวจและประเมินผลมาตรฐานสถานประกอบการกลาง สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ หรือ

๔. เป็นผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการนวดไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ
ป้องกันโรค ซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรมในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะ ซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาหรือฝึกอบรม

**๒.๔ แพทย์แผนไทยได้รับใบประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์
แผนไทยประยุกต์**

๓. ด้านการปฏิบัติงาน

มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน และการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน มาตรฐาน ซึ่งมีมาตรฐานในแต่ละรายการ ดังนี้

๓.๑ มีการกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนวดไทยที่ชัดเจน

๓.๒ มีการกำหนดขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานของการนวดไทย (Standard Operating Procedure: SOP) ที่ชัดเจนซึ่งครอบคลุมการตรวจวินิจฉัย การรักษา และการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งการให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการในการดูแลสุขภาพตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย

๔. ด้านการควบคุมคุณภาพ

มาตรฐานด้านการควบคุมคุณภาพเกี่ยวกับการให้บริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล ประกอบด้วย การทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการรับบริการ และการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพบริการ ซึ่งมีมาตรฐานในแต่ละรายการ ดังนี้

๔.๑ มีการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการมารับบริการนวดไทย โดยมีแนวทางการควบคุมคุณภาพ ดังนี้

๔.๑.๑ มีแบบรายงานการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการรับบริการ

๔.๑.๒ ดำเนินการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการมารับบริการ

๔.๑.๓ ถ้าหากมีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาภายใน ๗ วัน

๔.๑.๔ การรายงานจะต้องระบุมาตรการแก้ไขเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ จากการรับบริการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ

๔.๑.๕ กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ไม่ร้ายแรงให้รายงานเฉพาะหัวหน้างาน

๔.๑.๖ กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรง ต้องรายงานตามลำดับชั้น

๔.๒ มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพบริการเกี่ยวกับการนวดไทย เช่น อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อน ความพึงพอใจของผู้รับ / ผู้ให้บริการ เป็นต้น

๕. ด้านการจัดบริการ

มาตรฐานการจัดบริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล มีดังนี้

๑. มีเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนไทย

การให้บริการด้านการนวดไทย ต้องมีระบบเวชระเบียนของผู้รับบริการ ซึ่งมีมาตรฐานดังนี้

๑.๑ มีระบบเวชระเบียนที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์

๑.๒ มีการเก็บเวชระเบียนที่ปลอดภัย และรักษาความลับของผู้รับบริการได้

หมายเหตุ

ระบบเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนไทย สามารถใช้ร่วมกับระบบเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนปัจจุบันได้

๒. มีบริการด้านการแพทย์แผนไทยอื่นๆ

๒.๑ การส่งเสริมสุขภาพ

๒.๑.๑ จัดให้มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดงด้านการแพทย์แผนไทย เช่น เรื่องสมาธิ การสวดมนต์ การบริหารร่างกายด้วยท่าฤาษีตัดตน อาหารเพื่อสุขภาพ ผักพื้นบ้านสมุนไพร เป็นต้น แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ หรือมีการให้ความรู้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นพับ เสียงตามสาย เป็นต้น อย่างน้อย เดือนละ ๑ ครั้ง

๒.๒ การป้องกันโรค

๒.๒.๑ การจัดกิจกรรมการออกกำลังกายด้วยท่าฤาษีตัดตน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๓. มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรคและอาการด้านการแพทย์แผนไทย และรหัสหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนวดไทย

คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนนมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล

ชื่อสถานบริการ..... อำเภอ..... จังหวัด.....

วัน/เดือน/ปีที่ประเมิน.....

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๑. ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม</p> <p>มีมาตรฐานดังนี้</p> <p>๑.๑ ที่พักคอยผู้รับบริการนวดไทย</p> <p>มีเพียงพอตามจำนวนผู้รับบริการ</p>				<p>๒ คะแนน = มีที่พักคอยเพียงพอและสามารถใช้งานได้ดีทั้งหมด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับผู้รับบริการ</p> <p>๑ คะแนน = มีที่พักคอยแต่ไม่เพียงพอ</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีที่พักคอย หรือมีแต่ก่อให้เกิดอันตรายกับผู้รับบริการ</p> <p>หมายเหตุ : ที่พักคอยผู้รับบริการสามารถเข้าร่วมกับการรับบริการการแพทย์แผนปัจจุบันได้</p>
<p>๑.๒ ห้องตรวจโรค</p> <p>๑.๒.๑ ห้องตรวจโรคการแพทย์</p> <p>แผนไทยหรือในกรณีที่ไม่มีห้องตรวจโรคด้านการแพทย์แผนไทยโดยเฉพาะ สามารถใช้ห้องตรวจโรคการแพทย์แผนปัจจุบันเป็นห้องตรวจโรคได้ โดยมีมาตรฐานของห้องตรวจโรคดังนี้</p> <p>๑.๒.๑.๑ มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม - ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัว - ผู้รับบริการที่สะอาด</p>				<p>๒ คะแนน = มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการครบ และสะอาด ใช้การได้ดี</p> <p>๑ คะแนน = มีเตียงตรวจโรค ที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าปูที่นอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการครบ แต่ไม่สะอาดหรือใช้การได้ไม่ดี / ชำรุด</p> <p>๐ คะแนน = มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการไม่ครบ / ไม่มี</p>
<p>๑.๒.๑.๒ มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้</p>				<p>๒ คะแนน = มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้ และสามารถใช้งานได้ดี โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้ หรือมีแต่ชำรุด</p>
<p>๑.๒.๑.๓ มีอ่างล้างมือ หรือ ในกรณีที่ไม่มีย่างล้างมือสามารถใช้ น้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือ เช็ดมือแทนการล้างมือได้</p>				<p>๒ คะแนน = มีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดี หรือมีน้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือที่พร้อมใช้</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีอ่างล้างมือหรือมีแต่ใช้การไม่ได้ หรือมีน้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือที่หมดอายุ</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๑.๒.๑.๔ มีเครื่องมือเครื่องใช้</p> <p>เช่น เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้</p> <p>เครื่องฟังตรวจ(Stethoscope)</p> <p>เครื่องวัดความดันโลหิต</p> <p>ไม้เคาะเข่า ไม้กดลิ้น ไฟฉาย</p> <p>เป็นต้น</p>				<p>๒ คะแนน = เครื่องมือ เครื่องใช้ที่มี สามารถใช้การได้ดีทุกชนิด</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือมีแต่ใช้การไม่ได้</p>
<p>๑.๒.๒ ในกรณีที่ไม่มีห้องตรวจโรค</p> <p>และโรงพยาบาลมีการให้บริการ</p> <p>เฉพาะการนัดแต่เพียงอย่างเดียว</p> <p>สามารถใช้ห้องนัดเดียว</p> <p>เป็นห้องตรวจโรคได้</p> <p>โดยมีมาตรฐานดังนี้</p> <p>๑.๒.๒.๑ ห้องนัดเดียวต้องมีที่นอนขนาด</p> <p>ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม-</p> <p>ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัว-</p> <p>ผู้รับบริการที่สะอาด</p>				<p>๒ คะแนน = มีที่นอนขนาด ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม</p> <p>ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการครบ และสะอาด</p> <p>ใช้การได้ดี</p> <p>๑ คะแนน = มีที่นอนขนาด ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน</p> <p>ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการครบแต่ไม่สะอาด</p> <p>หรือใช้การได้ไม่ดี / ขำรูด</p> <p>๐ คะแนน = มีที่นอนขนาด ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม</p> <p>ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการไม่ครบ / ไม่มี</p>
<p>๑.๒.๒.๒ มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้นั่ง</p>				<p>๒ คะแนน = มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้นั่ง และสามารถใช้การได้ดี</p> <p>โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้นั่ง หรือมีแต่ขำรูด</p>
<p>๑.๒.๒.๓ มีอ่างล้างมือ หรือในกรณีที่</p> <p>ไม่มีอ่างล้างมือสามารถใช้</p> <p>น้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือ</p> <p>เช็ดมือแทนการล้างมือได้</p>				<p>๒ คะแนน = มีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดี หรือน้ำยาสำหรับ</p> <p>ทำความสะอาดมือที่พร้อมใช้</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีอ่างล้างมือหรือมีแต่ใช้การไม่ได้</p> <p>หรือน้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือที่หมดอายุ</p>
<p>๑.๒.๒.๔ มีเครื่องมือเครื่องใช้</p> <p>เช่น เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้</p> <p>เครื่องฟังตรวจ(Stethoscope)</p> <p>เครื่องวัดความดันโลหิต</p> <p>ไม้เคาะเข่า ไม้กดลิ้น ไฟฉาย</p> <p>เป็นต้น</p>				<p>๒ คะแนน = เครื่องมือ เครื่องใช้ที่มี สามารถใช้การได้ดีทุกชนิด</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือมีแต่ใช้การไม่ได้</p>
<p>๑.๒.๒.๕ มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยสำหรับ</p> <p>การตรวจโรคและบริการนัด</p> <p>ให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน</p>				<p>๒ คะแนน = มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยสำหรับการตรวจโรค</p> <p>และบริการนัดให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยสำหรับการตรวจโรค</p> <p>และบริการนัด หรือมีแต่ไม่เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๑.๓ ห้องนวด</p> <p>๑.๓.๑ ห้องนวดเดี่ยว</p> <p>๑.๓.๑.๑ มีขนาดพื้นที่ของห้อง เหมาะสมกับการให้ บริการนวด</p>				<p>๒ คะแนน = ห้องนวดมีขนาดเหมาะสมกับการให้บริการนวด</p> <p>๑ คะแนน = สำหรับในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แต่ใช้มาน/ ฉากกั้นให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน และมีขนาด พื้นที่เหมาะสมกับการให้บริการนวด</p> <p>๐ คะแนน = ห้องนวดมีขนาดไม่เหมาะสมกับการให้บริการนวด หรือในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แล้วไม่มีม่านกั้น/ ฉากกั้น ให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน หรือมีการใช้ม่านกั้น/ ฉากกั้น ให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจนแต่มีขนาดพื้นที่ ไม่เหมาะสมกับการให้บริการนวด</p>
<p>๑.๓.๑.๒ ประตูมีมาตรฐาน ๓ ข้อ ดังนี้</p> <p>๑) ความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๙๐ เมตร</p> <p>๒) ด้านบนของบานประตู หรือบานเลื่อน มีช่องมอง เป็นกระจกใส ที่อยู่ใน ระดับสายตา</p> <p>๓) ไม่มีอุปกรณ์ล็อกประตู</p>				<p>๒ คะแนน = ประตูได้มาตรฐานครบทั้ง ๓ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = ประตูต้องได้มาตรฐานในข้อ ๑) และข้อ ๓) ส่วนข้อ ๒) มีช่องมองเป็นกระจกใส อาจไม่อยู่ ในระดับสายตาได้</p> <p>๐ คะแนน = ประตูไม่ได้มาตรฐานทั้ง ๓ ข้อ หรือในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แล้วใช้ม่าน / ฉากกั้นแทนห้องนวด จะทำให้ไม่ได้มาตรฐาน ของประตู</p>
<p>*๑.๓.๑.๓ เติงขนาดมีมาตรฐาน ๒ ข้อ ดังนี้</p> <p>๑) เติงขนาดมีขนาดเบาะนวด ไม่น้อยกว่า ๑.๒๐x๒.๐๐ เมตร</p> <p>๒) ความสูงของเตียงมีความ เหมาะสมกับการให้ บริการนวด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้ให้และ ผู้รับบริการและมีระบบ การจัดการความปลอดภัย ขณะขึ้น-ลง จากเตียง</p>				<p>๒ คะแนน = เติงขนาดได้มาตรฐานครบทั้ง ๒ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = เติงขนาดได้มาตรฐาน ๑ ใน ๒ ข้อ</p> <p>๐ คะแนน = เติงขนาดไม่ได้มาตรฐานทั้ง ๒ ข้อ</p> <p>หมายเหตุ (*) หมายถึง เป็นมาตรฐานข้อบังคับ ถ้ามาตรฐาน ข้อนี้ไม่ผ่านการประเมิน มาตรฐานงานบริการ ด้านการนวดไทยในภาพรวมทั้งหมด ถือว่าไม่ผ่าน เกณฑ์มาตรฐาน</p>
<p>๑.๓.๑.๔ เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่ จำเป็นมีมาตรฐาน ๓ ข้อดังนี้</p> <p>๑) เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทน</p> <p>๒) มีผ้าปูที่นอน หมอน พร้อมปลอกหมอน ผ้าขวางเตียง ที่สะอาด</p> <p>๓) มีผ้าคลุมตัวผู้รับบริการ ที่สะอาด</p>				<p>๒ คะแนน = เบาะที่นอน และอุปกรณ์ที่จำเป็นได้มาตรฐานครบ ทั้ง ๓ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นได้มาตรฐานข้อ ๑) และข้อ ๒)</p> <p>๐ คะแนน = เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นไม่ได้มาตรฐาน ทั้ง ๓ ข้อ</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๑.๓.๒ ห้องนวดรวม</p> <p>๑.๓.๒.๑ มีขนาดพื้นที่ของห้อง เหมาะสมตามจำนวนเตียง</p>				<p>๒ คะแนน = ห้องนวดมีขนาดพื้นที่เหมาะสมตามจำนวนเตียง</p> <p>๑ คะแนน = สำหรับในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แต่ใช้มาน/ ฉากกั้นให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน และมีขนาดพื้นที่ เหมาะสมกับจำนวนเตียง</p> <p>๐ คะแนน = ห้องนวดมีพื้นที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนเตียง หรือในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แล้วไม่มี ม่านกัน/ฉากกั้น ให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน หรือ มีการใช้ม่านกัน / ฉากกั้นให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน แต่มีขนาดพื้นที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนเตียง</p>
<p>๑.๓.๒.๒ ประตูมีมาตรฐาน ๓ ข้อ ดังนี้</p> <p>๑) ความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๙๐ เมตร</p> <p>๒) ด้านบนของบานประตู หรือบานเลื่อน มีช่องมอง เป็นกระจกใส ที่อยู่ใน ระดับสายตา</p> <p>๓) ไม่มีอุปกรณ์ล้อคประตูหรือ ในขณะให้บริการนวด ต้องไม่มีการล้อคประตู</p>				<p>๒ คะแนน = ประตูได้มาตรฐานครบทั้ง ๓ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = ประตูต้องได้มาตรฐานในข้อ ๑) และข้อ ๓) ส่วนข้อ ๒) มีช่องมองเป็นกระจกใส อาจไม่อยู่ ในระดับสายตาได้</p> <p>๐ คะแนน = ประตูไม่ได้มาตรฐานครบทั้ง ๓ ข้อ หรือในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แล้วใช้มาน / ฉากกั้นแทนห้องนวด จะทำให้ไม่ได้มาตรฐาน ของประตู</p> <p>หมายเหตุ : ห้องนวดรวม อาจมีอุปกรณ์ล้อคประตูได้ เพื่อความปลอดภัยของสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ภายใน ห้องนวด หลังจากทั้งหมดเวลาให้บริการนวดแล้ว แต่ในขณะให้บริการนวด ต้องไม่มีการล้อคประตู</p>
<p>๑.๓.๒.๓ เติงขนาดมีมาตรฐาน ๓ ข้อ ดังนี้</p> <p>๑) เติงขนาดมีขนาดเบาขนาด ไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ x ๒.๐๐ เมตร</p> <p>*๒) ความสูงของเตียง มีความเหมาะสมกับ การให้บริการนวด โดยไม่ก่อให้เกิด อันตราย ทั้งผู้ให้และ ผู้รับบริการและมีระบบ การจัดการความปลอดภัย ขณะขึ้น-ลง จากเตียง</p> <p>๓) ที่วางระหว่างเตียง หรือที่วาง ระหว่างเบาขนาด (ในกรณี- ยกพื้นสูง)ห่างกันไม่น้อยกว่า ๐.๘๐ เมตร</p>				<p>๒ คะแนน = เติงขนาดได้มาตรฐานครบทั้ง ๓ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = เติงขนาดได้มาตรฐาน ๒ ใน ๓ ข้อ</p> <p>๐ คะแนน = เติงขนาดไม่ได้มาตรฐานทั้ง ๓ ข้อ</p> <p>หมายเหตุ (*) หมายถึง เป็นมาตรฐานข้อบังคับ ถ้ามาตรฐาน ข้อนี้ไม่ผ่านการประเมิน มาตรฐานงานบริการ ด้านการนวดไทยในภาพรวมทั้งหมดถือว่าไม่ผ่าน เกณฑ์มาตรฐาน</p>
<p>๑.๓.๒.๔ เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่ จำเป็นมีมาตรฐาน ๓ ข้อดังนี้</p> <p>๑) เบาะที่นอนเป็นที่นอน แข็งหุ้มด้วยวัสดุที่คงทน</p>				<p>๒ คะแนน = เบาะที่นอน และอุปกรณ์ที่จำเป็นได้มาตรฐานครบ ทั้ง ๓ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นได้มาตรฐานข้อ ๑) และข้อ ๒)</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
๒) มีผ้าปูที่นอน หมอน หรือมปลอกหมอน ผ้าขาวเตี้ย ที่สะอาด ๓) มีผ้าคลุมตัวผู้รับบริการ ที่สะอาด				๐ คะแนน = เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นไม่ได้มาตรฐาน ทั้ง ๓ ข้อ
๑.๓.๒.๕ มีม่านกันระหว่างเตียง ให้เป็นสัดส่วน				๒ คะแนน = มีม่านกันระหว่างเตียงทุกเตียงและใช้การได้ดี ๑ คะแนน = มีม่านกันระหว่างเตียงที่ใช้การได้ดี แต่ไม่มีครบ ทุกเตียง ๐ คะแนน = ไม่มีม่านกันระหว่างเตียง ทุกเตียง
๑.๔ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ๑.๔.๑ แยกห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ชาย-หญิง แต่ถ้าหากไม่สามารถแยกห้อง ชาย-หญิงได้ ต้องบริหารจัดการ เรื่องเวลาการใช้ห้องเปลี่ยน เสื้อผ้าของผู้รับบริการชาย-หญิง ได้อย่างเหมาะสม				๒ คะแนน = มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าแยกชาย - หญิง หรือถ้ามีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าห้องเดียว ไม่แยกชาย-หญิง แต่สามารถบริหารจัดการ เรื่องเวลาการใช้ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าของผู้รับบริการ ชาย - หญิงได้เหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าแยกชาย - หญิง แต่ใช้การไม่ได้ หรือห้องเปลี่ยนเสื้อผ้ามีห้องเดียวไม่แยกชาย-หญิง แต่ไม่สามารถบริหารจัดการเรื่องเวลาการใช้ห้อง เปลี่ยนเสื้อผ้าของผู้รับบริการชาย-หญิง ได้อย่าง เหมาะสม
๑.๔.๒ ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับ ผู้รับบริการ				๒ คะแนน = ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับผู้รับบริการ ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ขนาดห้องไม่เหมาะสมกับผู้รับบริการ หรือใช้ม่าน / ฉากกัน เพื่อเปลี่ยนเสื้อผ้า
๑.๔.๓ มีจำนวนเพียงพอกับผู้รับบริการ				๒ คะแนน = ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้ามีจำนวนเพียงพอกับการใช้ บริการของผู้รับบริการ และใช้การได้ดี ๑ คะแนน = ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้ามีจำนวนเพียงพอกับการใช้บริการ ของผู้รับบริการ แต่ใช้การได้ไม่ดี ๐ คะแนน = ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้ามีจำนวนไม่เพียงพอกับการใช้ บริการของผู้รับบริการ หรือมีแต่ใช้การไม่ได้
๑.๔.๔ มีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น ไม่มีกลิ่นเหม็น				๒ คะแนน = มีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น และไม่มีกลิ่นเหม็น ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ไม่มีการระบายอากาศ/อับชื้น/มีกลิ่นเหม็น
๑.๔.๕ มีแสงสว่างเพียงพอ				๒ คะแนน = มีแสงสว่างเพียงพอ ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = มีแสงสว่างไม่เพียงพอ/ไม่มีแสงสว่าง
๑.๔.๖ มีเสื้อผ้าที่เหมาะสม และ เพียงพอกับผู้รับบริการ				๒ คะแนน = มีเสื้อผ้าที่สะอาด ใช้การได้ดีทุกตัวและเพียงพอ กับผู้รับบริการ

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
				<p>๑ คะแนน = มีเสื้อผ้าที่สะอาดและเพียงพอสำหรับผู้รับบริการ แต่มีบางตัวที่ไม่เหมาะสม เช่น ใช้การได้ไม่ดี/ชำรุด</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีเสื้อผ้าเปลี่ยนให้กับผู้รับบริการ หรือมีเสื้อผ้า แต่ส่วนใหญ่ไม่เหมาะสมกับผู้รับบริการ เช่น ไม่สะอาด ใช้การได้ไม่ดี / ชำรุด หรือไม่เพียงพอ</p>
<p>๑.๕ ผู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝาก ของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ มีผู้สำหรับเก็บของหรือระบบ รับฝากของใช้ส่วนตัวของ ผู้รับบริการที่ใช้การได้ดี เพียงพอและปลอดภัย</p>				<p>๒ คะแนน = มีผู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัว สำหรับผู้รับบริการที่ใช้การได้ดี เพียงพอและปลอดภัย</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีผู้สำหรับเก็บของใช้ส่วนตัวหรือไม่มีระบบ รับฝากของใช้ส่วนตัวสำหรับผู้รับบริการหรือ มีแต่ใช้การไม่ได้ / ไม่เพียงพอ / ไม่ปลอดภัย</p>
<p>๑.๖ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้พิการ/ผู้สูงอายุ ตามความเหมาะสม</p>				<p>๒ คะแนน = มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ/ผู้สูงอายุ อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รถเข็น ทางลาด ราวจับเดิน สามขา ไม้เท้า บุคคล เป็นต้น และใช้การได้ดี</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ/ผู้สูงอายุ หรือมีแต่ใช้การไม่ได้</p>
<p>คะแนนรวมมาตรฐาน ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม</p>				<p>คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ.....คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน</p>
<p>๒. ด้านบุคลากร บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการ ด้านการนัดหมายในระดับริยะพยาบาล มีมาตรฐานดังนี้</p> <p>๒.๑ หัวหน้างานการแพทย์แผนไทย</p> <p>๒.๑.๑ เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ ด้านการแพทย์แผนไทยและ สมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ</p> <p>๒.๑.๒ เป็นผู้ผ่านการศึกษา/อบรม ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย สมุนไพรหรือ</p> <p>๒.๑.๓ เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทย / สาขา การแพทย์แผนไทยประยุกต์</p>				<p>๒ คะแนน = หัวหน้างานมีมาตรฐานตามข้อ ๒.๑.๑ หรือข้อ ๒.๑.๒ หรือข้อ ๒.๑.๓</p> <p>๑ คะแนน = หัวหน้างานมีความรู้ ประสบการณ์ด้านการแพทย์ แผนไทยและสมุนไพรระหว่าง ๖ - ๑๑ เดือน</p> <p>๐ คะแนน = หัวหน้างานไม่ได้มาตรฐานทั้งข้อ ๒.๑.๑ หรือข้อ ๒.๑.๒ หรือข้อ ๒.๑.๓</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๒.๒ ผู้ที่ทำหน้าที่ซั๊กประวัติ</p> <p>ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรคและ สั่งการรักษา</p> <p>๒.๒.๑ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (แพทย์แผนปัจจุบัน) หรือ</p> <p>๒.๒.๒ เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ</p> <p>๒.๒.๒.๑ สาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์ หรือ</p> <p>๒.๒.๒.๒ สาขาการแพทย์แผนไทย</p> <p>๑) ประเภทเวชกรรมไทยหรือ</p> <p>๒) ประเภทตจฺจฺครรภไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะ เฉพาะสาขาประเภทของตน)</p> <p>หรือ</p> <p>๓) ประเภทการนวดไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะ เฉพาะสาขาประเภทของตน)</p>				<p>๒ คะแนน = ผู้ที่ทำหน้าที่ซั๊กประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และ และสั่งการรักษาทุกคน ได้มาตรฐานตามข้อ ๒.๒.๑ หรือข้อ ๒.๒.๒</p> <p>๑ คะแนน = ผู้ที่ทำหน้าที่ซั๊กประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และ และสั่งการรักษาจำนวนครั้งหนึ่งได้มาตรฐาน ตามข้อ ๒.๒.๑ หรือข้อ ๒.๒.๒</p> <p>๐ คะแนน = ผู้ที่ทำหน้าที่ซั๊กประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษาได้มาตรฐาน ตามข้อ ๒.๒.๑ หรือข้อ ๒.๒.๒ ไม่ถึงครั้งหนึ่ง</p>
<p>๒.๓ ผู้ให้บริการการนวดไทย</p> <p>๒.๓.๑ ผู้ให้บริการนวดเพื่อการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสภาพ</p> <p>๑. เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม หรือ</p> <p>๒. เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ</p> <p>๒.๑ สาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์ หรือ</p> <p>๒.๒ สาขาการแพทย์แผนไทย</p> <p>๒.๒.๑ ประเภทเวชกรรมไทย หรือ</p> <p>๒.๒.๒ ประเภทตจฺจฺครรภไทย (ทำการประกอบ โรคศิลปะเฉพาะสาขา ประเภทของตน)หรือ</p> <p>๒.๒.๓ ประเภทการนวดไทย หรือ</p> <p>๓. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทย</p>				<p>๒ คะแนน = ผู้ให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟู สภาพทุกคน ได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔</p> <p>๑ คะแนน = ผู้ให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟู สภาพจำนวนครั้งหนึ่ง ได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔</p> <p>๐ คะแนน = ผู้ให้บริการนวดเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ ได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔ ไม่ถึงครั้งหนึ่ง</p> <p>หมายเหตุ บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์ แผนไทยประยุกต์ ต้องเป็นบุคคลซึ่งผ่านการอบรม หลักสูตรการแพทย์แผนไทย ของกระทรวง สาธารณสุขหรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจาก คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์ แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสภาพได้ มีดังนี้</p> <p>๑.หลักสูตรการแพทย์แผนไทย สาขาเวชกรรม แผนไทย</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>ประยุกต์ในความรู้ความเข้าใจของ เจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบ โรคศิลปะ หรือผู้ประกอบ วิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๔๕ โดยต้องผ่าน การอบรมหลักสูตรการแพทย์ แผนไทยของกระทรวง สาธารณสุข หรือ หลักสูตร ที่ได้รับรองจากคณะกรรมการ วิชาชีพสาขาการแพทย์ แผนไทยหรือคณะกรรมการ วิชาชีพสาขาการแพทย์ แผนไทยประยุกต์ที่สามารถ ให้บริการนวดเพื่อการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสภาพได้</p> <p>๔. เป็นนักเรียน นักศึกษา ทางด้านสาขาการแพทย์ แผนไทยหรือทางด้านสาขา การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรนวดไทยเพื่อการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสภาพซึ่งทำ การฝึกหัดหรืออบรม ในความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบ โรคศิลปะซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษา หรือฝึกอบรม</p>				<p>๒.หลักสูตรนวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมง</p> <p>๓.หลักสูตรนวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง</p> <p>๔.หลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย ๓๓๐ ชั่วโมง (รายละเอียดตามเอกสารในภาคผนวก ค)</p> <p>๕.หลักสูตรทางด้านสาขาการแพทย์แผนไทย (ผู้ที่จบการเรียนการสอนทางด้านสาขา การแพทย์แผนไทยในสถาบันการศึกษา แต่ยังไม่ได้รับใบประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทย)</p> <p>๖.หลักสูตรทางด้านสาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์ (ผู้ที่จบการเรียนการสอนทางด้าน สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในสถาบัน การศึกษาแต่ยังไม่ได้รับใบประกอบ โรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์)</p> <p>๗.หลักสูตรวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทย(๑,๓๐๐ ชั่วโมง)</p>
<p>๒.๓.๒ ผู้ให้บริการนวดเพื่อการส่งเสริม สุขภาพและป้องกันโรค</p> <p>๑. เป็นผู้ให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสภาพตามมาตรฐาน ในระดับโรงพยาบาล (ตามข้อ ๒.๓.๑) หรือ</p> <p>๒. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทยหรือสาขา</p>				<p>๒ คะแนน = ผู้ให้บริการนวดเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรคทุกคนได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ หรือข้อ ๓ หรือข้อ ๔</p> <p>๑ คะแนน = ผู้ให้บริการนวด เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรคจำนวนครึ่งหนึ่งได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒ หรือข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔</p> <p>๐ คะแนน = ผู้ให้บริการนวด เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรคได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ ไม่ถึงครึ่งหนึ่ง หรือ ข้อ ๔</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ตามระเบียบกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ.๒๕๔๕ โดยต้องผ่านการอบรม หลักสูตรการแพทย์แผนไทย ของกระทรวงสาธารณสุขหรือ หลักสูตรที่ได้รับรองจาก คณะกรรมการวิชาชีพ สาขาการแพทย์แผนไทยหรือ คณะกรรมการวิชาชีพสาขา การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวด เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรค หรือ</p> <p>๓. เป็นบุคคลซึ่งผ่านการอบรม หลักสูตรการนวดเพื่อสุขภาพ ที่ได้รับการรับรองจาก คณะกรรมการตรวจและ ประเมินผลมาตรฐานสถาน ประกอบการกลาง สำนักงาน ส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ หรือ</p> <p>๔. เป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรนวดไทย เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรมใน ความควบคุมของผู้ประกอบ โรคศิลปะ ซึ่งเป็นผู้ให้ การศึกษา หรือฝึกอบรม</p>				<p>หมายเหตุ</p> <p>๑. บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์ แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ต้องเป็นบุคคล ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวง สาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการ วิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขา การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวด เพื่อการ ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ได้ดังนี้</p> <p>๑.๑ หลักสูตรที่สามารถให้บริการนวดเพื่อการ บำบัดรักษา และฟื้นฟูสุขภาพ (หน้าที่ ๑๗)</p> <p>๑.๒ หลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ</p> <p>๑.๓ หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ</p> <p>๑.๔ หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการ ทางสายตา</p> <p>๑.๕ หลักสูตรนวดแผนไทยสำหรับผู้พิการทาง สายตา (๑,๒๐๐ ชั่วโมง)</p> <p>๑.๖ หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์ แผน ไทย (๑๐๐ ชั่วโมง)</p> <p>๑.๗ หลักสูตรครุฝึกแพทย์แผนไทย</p> <p>๑.๘ หลักสูตรการรักษาทางการแพทย์แผนไทย สำหรับเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย</p> <p>๒. หลักสูตรนวดเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการ ตรวจและประเมินผลมาตรฐานสถานประกอบการกลาง สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ (รายละเอียดตามเอกสารในภาคผนวก ง)</p>
<p>๒.๔ แพทย์แผนไทยได้รับใบประกอบ โรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์</p>				<p>๒ คะแนน = แพทย์แผนไทยได้รับใบประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทย ประเภทเวชกรรมไทยหรือ ประเภทการนวดไทยหรือได้รับใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ อย่างน้อย ๑ คน</p> <p>๑ คะแนน = -</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
				<p>๐ คะแนน = แพทย์แผนไทยไม่มีใครได้รับใบประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทเวชกรรมไทยหรือประเภทการนวดไทยหรือใบประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์</p> <p>หมายเหตุ ถ้าโรงพยาบาลไม่มีแพทย์แผนไทยไม่ต้องประเมินในข้อนี้</p>
รวมคะแนน มาตรฐานด้านบุคลากร				<p>คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ..... คะแนน</p> <p>คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน</p>
<p>๓. ด้านการปฏิบัติงาน มีมาตรฐานดังนี้</p> <p>๓.๑ มีการกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนวดไทยที่ชัดเจน</p>				<p>๒ คะแนน = มีการกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน</p>
<p>๓.๒ มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานของการนวดไทย(Standard Operating procedure:SOP) ที่ชัดเจนซึ่งครอบคลุมการตรวจวินิจฉัย การรักษาและการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งการให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการในการดูแลสุขภาพตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย</p>				<p>๒ คะแนน = มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐาน (SOP) ที่ชัดเจนซึ่งครอบคลุมการตรวจวินิจฉัย การรักษา และการบริหารความเสี่ยงพร้อมทั้งการให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการในการดูแลสุขภาพตามศาสตร์การแพทย์แผนไทยที่ชัดเจน</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐาน (SOP)</p>
รวมคะแนน มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน				<p>คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ..... คะแนน</p> <p>คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน</p>
<p>๔. ด้านการควบคุมคุณภาพ มีมาตรฐานดังนี้</p> <p>๔.๑ มีการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการมารับบริการนวดไทย โดยมีแนวทางการควบคุมคุณภาพ ดังนี้</p> <p>๔.๑.๑ มีแบบรายงานการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์</p> <p>๔.๑.๒ ดำเนินการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการมารับบริการ</p> <p>๔.๑.๓ ถ้าหากมีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาภายใน ๗ วัน</p> <p>๔.๑.๔ การรายงานจะต้องระบุมาตรการแก้ไขเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์จากการรับบริการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ</p>				<p>๒ คะแนน = กรณีที่ ๑ ถ้าไม่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จะต้องมี ข้อ ๔.๑.๑ และข้อ ๔.๑.๒</p> <p>กรณีที่ ๒ ถ้ามีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ไม่ร้ายแรง จะต้องมี ข้อ ๔.๑.๑ ถึงข้อ ๔.๑.๕</p> <p>กรณีที่ ๓ ถ้ามีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงจะต้องมีข้อ ๔.๑.๑ ถึงข้อ ๔.๑.๔ และ ข้อ ๔.๑.๖</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการดำเนินการตามข้อ ๔.๑.๑ หรือข้อ ๔.๑.๒ หรือข้อ ๔.๑.๓ หรือข้อ ๔.๑.๔ หรือข้อ ๔.๑.๕ หรือข้อ ๔.๑.๖</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๔.๑.๕ กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ไม่ร้ายแรงให้รายงานเฉพาะหัวหน้างาน</p> <p>๔.๑.๖ กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรง ต้องรายงานตามลำดับชั้น</p>				
<p>๔.๒ มีการกำหนดตัวชี้วัด ด้านคุณภาพบริการเกี่ยวกับการนวดไทย เช่น อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อน ความพึงพอใจของผู้รับบริการ / ผู้ให้บริการ เป็นต้น</p>				<p>๒ คะแนน = มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพบริการเกี่ยวกับการนวดไทยและมีแนวทางในการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพบริการเกี่ยวกับการนวดไทย</p>
<p>คะแนนรวม</p> <p>มาตรฐานด้านการควบคุมคุณภาพ</p>				<p>คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ..... คะแนน</p> <p>คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน</p>
<p>๕. ด้านการจัดบริการ</p> <p>๑. มีเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนไทย</p> <p>๑.๑ มีระบบเวชระเบียนที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์</p>				<p>๒ คะแนน = มีการบันทึกข้อมูลผู้รับบริการด้านการนวดไทย ครบถ้วนประจำวัน และสามารถตรวจสอบได้</p> <p>๑ คะแนน = มีการบันทึกข้อมูลผู้รับบริการด้านการนวดไทยประจำวันแต่ข้อมูลที่บันทึกมีไม่ครบถ้วน</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการบันทึกข้อมูลผู้รับบริการด้านการนวดไทย</p> <p>หมายเหตุ ๑. ข้อมูลผู้รับบริการที่บันทึกต้องมี ได้แก่ เลขที่ HN ชื่อ-สกุล อายุ ที่อยู่ อาการ การวินิจฉัยโรค วิธีการให้การรักษา/บริการที่ให้ ผู้ที่ทำหน้าที่ ชักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัย สั่งการรักษา เป็นต้น</p> <p>๒. การบันทึกข้อมูลผู้รับบริการสามารถบันทึกลงในสมุดบันทึกหรือบันทึกในคอมพิวเตอร์</p>
<p>๑.๒ มีการเก็บเวชระเบียนที่ปลอดภัย และรักษาความลับของผู้รับบริการได้</p>				<p>๒ คะแนน = มีการเก็บเวชระเบียนที่ปลอดภัยและรักษาความลับของผู้รับบริการได้</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการเก็บเวชระเบียนที่ปลอดภัย หรือไม่สามารถรักษาความลับของผู้รับบริการได้</p>
<p>๒. มีบริการด้านการแพทย์แผนไทยอื่นๆ</p> <p>๒.๑ การส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>๒.๑.๑ จัดให้มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดงด้านการแพทย์แผนไทย เช่น เรื่องสมาธิ การสวดมนต์ การบริหารร่างกายด้วยท่าฤๅษีดัดตน</p>				<p>๒ คะแนน = จัดให้มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดง ด้านการแพทย์แผนไทยอย่างใดอย่างหนึ่งแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ หรือมีการให้ความรู้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นพับ เสียงตามสาย เป็นต้น อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง พร้อมหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
อาหารเพื่อสุขภาพ ผักพื้นบ้านสมุนไพร เป็นต้น แก๋กลุ่มเป้าหมายต่างๆหรือ มีการให้ความรู้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นพับ เสียงตามสาย เป็นต้น อย่างน้อย เดือนละ ๑ ครั้ง				๑ คะแนน = จัดให้มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดง ด้านการแพทย์แผนไทยอย่างใดอย่างหนึ่ง แก๋กลุ่มเป้าหมายต่างๆ หรือมีการให้ความรู้ ในรูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นพับ เสียงตามสาย เป็นต้น มากกว่า ๑ เดือน / ครั้ง พร้อมหลักฐาน ที่สามารถตรวจสอบได้ ๐ คะแนน = ไม่มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดง ด้านการแพทย์แผนไทย
๒.๒ การป้องกันโรค ๒.๒.๑ การจัดกิจกรรมการบริหาร ร่างกายด้วยท่าฤๅษีตัดตน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง				๒ คะแนน = มีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายด้วยท่าฤๅษี ตัดตน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง พร้อมหลักฐาน การดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ ๑ คะแนน = มีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายด้วยท่าฤๅษี ตัดตนมากกว่า ๑ เดือน / ครั้ง พร้อมหลักฐาน การดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ ๐ คะแนน = ไม่มีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายด้วยท่าฤๅษี ตัดตน
๓. มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรคและ อาการด้านการแพทย์แผนไทย และรหัสหัตถการด้านการแพทย์ แผนไทย ที่เกี่ยวข้องกับการให้ บริการนวดไทย				๒ คะแนน = มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรคและอาการ ด้านการแพทย์แผนไทย และรหัสหัตถการด้านการแพทย์ แผนไทย ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนวดไทย ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ไม่มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรคและอาการ ด้านการแพทย์แผนไทย หรือรหัสหัตถการด้านการแพทย์ แผนไทย ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนวดไทย
คะแนนรวม มาตรฐานด้านการจัดบริการ				คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ..... คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน

สรุปการประเมินมาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับโรงพยาบาล

มาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทย	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	น้ำหนัก	ร้อยละของคะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน $\left(\frac{\text{น้ำหนัก} \times \text{คะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน}}{\text{คะแนนเต็มในแต่ละด้าน}} \right)$
ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม			๒๐	
ด้านบุคลากร			๒๐	
ด้านการปฏิบัติงาน			๒๐	
ด้านการควบคุมคุณภาพ			๒๐	
ด้านการจัดบริการ			๒๐	
รวม			๑๐๐	

ผลการประเมินมาตรฐาน

ได้มาตรฐาน

ระดับดีมาก

(คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ %)

ระดับดี

(คะแนน ๘๐ - ๘๙.๙๙ %)

ระดับผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

(คะแนน ๖๐ - ๗๙.๙๙ %)

ไม่ได้มาตรฐาน

(คะแนนน้อยกว่า ๖๐%)

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทย
ในระดับสถานีนามัย / โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับสถานื่อนามัย/ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

มาตรฐานงานบริการด้านการนวดไทยในระดับสถานื่อนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย ๕ ด้าน คือ ด้านสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านการจัดบริการ มีรายละเอียดของมาตรฐานแต่ละด้าน ดังนี้

๑. ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม ของการให้บริการด้านการนวดไทยในระดับสถานื่อนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่พักคอยผู้รับบริการห้องตรวจโรค ห้องนวด ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ตู้สำหรับเก็บของหรือระบบปรับฟลักของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ / ผู้สูงอายุ

๑.๑ ที่พักคอยผู้รับบริการ

ที่พักคอยผู้รับบริการนวดไทยมีเพียงพอตามจำนวนผู้มารับบริการ

๑.๒ ห้องตรวจโรค มีมาตรฐาน ดังนี้

๑.๒.๑ มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้มารับบริการที่สะอาด

๑.๒.๒ มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้นั่ง

๑.๒.๓ มีอ่างล้างมือ หรือในกรณีที่ไม่มีอ่างล้างมือ สามารถใช้น้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือ เช็ดมือแทนการล้างมือได้

๑.๒.๔ มีเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้ เครื่องฟังตรวจ (Stethoscope) เครื่องวัดความดันโลหิต ไม้เคาะเข่า ไม้กดลิ้น ไฟฉาย เป็นต้น

หมายเหตุ : ถ้าไม่มีห้องตรวจโรคเฉพาะการแพทย์แผนไทย สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

(๑) ใช้ห้องตรวจโรคของการแพทย์แผนปัจจุบัน เป็นห้องตรวจโรคของการแพทย์แผนไทยได้โดยมีมาตรฐานเช่นเดียวกับข้อ ๑.๒.๑ - ๑.๒.๔

(๒) ถ้าหากมีการให้บริการเฉพาะการนวดแต่เพียงอย่างเดียว สามารถใช้ห้องนวดเดี่ยว เป็นห้องตรวจโรคได้ โดยมีมาตรฐานเช่นเดียวกับ ข้อ ๑.๒.๑-๑.๒.๔ และเพิ่มมาตรฐานเกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่ใช้สอยสำหรับการตรวจโรค และบริการนวดให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน

๑.๓ ห้องนวด

ห้องนวดสามารถจัดทำเป็นห้องนวดเดี่ยว หรือห้องนวดรวม ตามความเหมาะสมของพื้นที่ และจำนวนผู้รับบริการของสถานื่อนามัย โดยมีมาตรฐานของห้องนวด ดังนี้

๑.๓.๑ ห้องนวดเดี่ยว

ห้องนวดเดี่ยวมีเตียงนวด ๑ เตียง ผู้รับบริการสามารถเข้าไปใช้บริการนวดในห้องนวดเดี่ยวได้ครั้งละ ๑ คน ซึ่งห้องนวดเดี่ยวมีมาตรฐาน ดังนี้

๑.๓.๑.๑ มีขนาดพื้นที่ของห้องเหมาะสมกับการให้บริการนวด

๑.๓.๑.๒ ประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๙๐ เมตร ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อนมีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา และไม่มีอุปกรณ์ล็อคประตู

๑.๓.๑.๓ เติงขนาดมีขนาดเบาะไม่น้อยกว่า ๑.๒๐x ๒.๐๐ เมตร ความสูงของเตียงมีความเหมาะสมกับการให้บริการนวด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการและมีระบบการจัดการความปลอดภัย ขณะขึ้น-ลง จากเตียง

๑.๓.๑.๔ เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทน และมีผ้าปูที่นอนหมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าขาวเตียง ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด

๑.๓.๒ ห้องนวดรวม

ห้องนวดรวมมีเตียงนวดตั้งแต่ ๒ เตียงขึ้นไป ตามความเหมาะสมของพื้นที่ซึ่งเตียงนวดสามารถทำเป็นพื้นยกสูงได้ โดยมีมาตรฐานของห้องนวดรวม ดังนี้

๑.๓.๒.๑ มีขนาดพื้นที่ของห้องเหมาะสมตามจำนวนเตียง

๑.๓.๒.๒ ประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๙๐ เมตร ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อนมีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตาและไม่มีอุปกรณ์ล็อคประตู แต่ถ้าหากมีความเป็นต้อมีอุปกรณ์ล็อคประตูของห้องนวดรวม เพื่อความปลอดภัยของสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ ภายในห้องนวด หลังจากหมดเวลาการให้บริการนวดแล้ว ดังนั้นในขณะที่ให้บริการนวดต้องไม่มีการล็อคประตู

๑.๓.๒.๓ เติงขนาดมีขนาดเบาะไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ x ๒.๐๐ เมตร ความสูงของเตียงหรือพื้นยกสูงมีความเหมาะสมกับการให้บริการนวด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการและมีระบบการจัดการความปลอดภัย ขณะขึ้น-ลง จากเตียง และมีที่ว่างระหว่างเตียงหรือที่ว่างระหว่างเบาะนวด (ในกรณียกพื้นสูง) ห่างกันไม่น้อยกว่า ๐.๘๐ เมตร

๑.๓.๒.๔ เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทน และมีผ้าปูที่นอนหมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าขาวเตียง ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด

๑.๓.๒.๕ มีม่านกั้นระหว่างเตียงให้เป็นสัดส่วน

หมายเหตุ ในระดับสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ไม่มีมาตรฐานข้อบังคับเกี่ยวกับเตียงนวดทั้งห้องนวดเดี่ยวและห้องนวดรวม เหมือนในระดับโรงพยาบาล

๑.๔ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า

สถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่มีการให้บริการนวด ต้องจัดให้มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้

๑.๔.๑ แยกห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าชาย - หญิง แต่ถ้าหากไม่สามารถแยกห้องชาย - หญิงได้ ต้องบริหารจัดการเรื่องเวลาการใช้ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าแก่ผู้รับบริการชาย - หญิงได้อย่างเหมาะสม

๑.๔.๒ ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับผู้รับบริการ

๑.๔.๓ มีจำนวนเพียงพอกับผู้รับบริการ

๑.๔.๔ มีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น ไม่มีกลิ่นเหม็น

๑.๔.๕ มีแสงสว่างเพียงพอ

๑.๔.๖ มีเสื้อผ้าที่เหมาะสมและเพียงพอสำหรับผู้รับบริการ

๑.๕ ผู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ

สถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่มีการให้บริการนวด ต้องจัดให้ ผู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้

มีตู้เก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการที่ใช้การได้ดี เพียงพอและ ปลอดภัย

๑.๖ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ / ผู้สูงอายุ ตามความเหมาะสม

๒. ด้านบุคลากร

มาตรฐานด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนวดไทยของสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย หัวหน้างานการแพทย์แผนไทย ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษา และผู้ให้บริการการนวดไทย ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะไม่มีแพทย์แผนปัจจุบันมาทำหน้าที่ดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม บางสถานีนอนามัยอาจมีแพทย์แผนปัจจุบันจากโรงพยาบาลมาตรวจวินิจฉัยโรคและสั่งการรักษา รวมทั้งให้บริการด้านการนวดไทยแก่ผู้รับบริการได้มาตรฐานของบุคลากรในสถานีนอนามัยในแต่ละประเภทมีดังนี้

๒.๑ หัวหน้างานการแพทย์แผนไทย

๒.๑.๑ เป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ

๒.๑.๒ เป็นผู้ผ่านการศึกษา / อบรมความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย หรือ

๒.๑.๓ เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย / สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๒.๒ ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษา

๑. เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

๑.๑ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ

๑.๒ สาขาการแพทย์แผนไทย

๑.๒.๑ ประเภทเวชกรรมไทย หรือ

๑.๒.๒ ประเภทผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะเฉพาะสาขาสภาพของตนเอง) หรือ

๑.๒.๓ ประเภทการนวดไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะเฉพาะสาขาสภาพของตนเอง) หรือ

๒. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขา การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบ

วิชาชีพเวชกรรม ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๔๕ โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถทำการซักประวัติตรวจร่างกายวินิจฉัยโรค และสั่งการรักษาได้

หมายเหตุ

บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกายวินิจฉัยโรคและสั่งการรักษาให้กับผู้รับบริการนวดได้ ภายใต้ขอบเขตของการประกอบโรคศิลปะ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ตามที่ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๔๕ กำหนดไว้เท่านั้น และถึงแม้ว่าจะทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรคและสั่งการรักษาให้กับผู้รับบริการได้ แต่ถ้าเป็นบุคคลที่ไม่ได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็จะไม่สามารถออกไปรับรองการรักษาให้กับผู้รับบริการ เพื่อนำไปประกอบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ก.ค ๐๔๑๗ / ว๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๘)

๒.๓ ผู้ให้บริการการนวดไทย

ผู้ให้บริการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย ผู้ให้บริการนวดไทยเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ และผู้ให้บริการนวดไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ดังนี้

๒.๓.๑ ผู้ให้บริการนวดเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ

๑. เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

๑.๑ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ

๑.๒ สาขาการแพทย์แผนไทย

๑.๒.๑ ประเภทเวชกรรมไทย หรือ

๑.๒.๒ ประเภทผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะเฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ

๑.๒.๓ ประเภทการนวดไทย หรือ

๒. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ที่สามารถให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพได้

๓. เป็นนักเรียน นักศึกษา ทางด้านการแพทย์แผนไทยหรือทางด้านการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนวดไทยเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรมในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะ ซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาหรือฝึกอบรม

๒.๓.๒ ผู้ให้บริการการนวดไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค

๑. เป็นผู้ให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพตามมาตรฐานในระดับสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (ตามข้อ ๒.๓.๑) หรือ

๒. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวดเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคได้ หรือ

๓. เป็นบุคคลซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรการนวดเพื่อสุขภาพ ที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการตรวจและประเมินผลมาตรฐานสถานประกอบการกลาง สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ หรือ

๔. เป็นผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการนวดไทย เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรมในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะ ซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาหรือฝึกอบรม

หมายเหตุ : ในระดับสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ไม่มีมาตรฐานเกี่ยวกับการได้รับใบประกอบโรคศิลปะของแพทย์แผนไทย

๓. ด้านการปฏิบัติงาน

มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการด้านการนวดไทยในระดับสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน และการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐาน ซึ่งมีมาตรฐานในแต่ละรายการ ดังนี้

๓.๑ มีการกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนวดไทยที่ชัดเจน

๓.๒ มีการกำหนดขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานของการนวดไทย (Standard Operating Procedure: SOP) ที่ชัดเจน ซึ่งครอบคลุมการตรวจวินิจฉัย การรักษา และการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งการให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการในการดูแลสุขภาพตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย

๔. ด้านการควบคุมคุณภาพ

มาตรฐานด้านการควบคุมคุณภาพเกี่ยวกับการให้บริการด้านการนวดไทยในระดับสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย การทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการรับบริการและการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพบริการ ซึ่งมีมาตรฐานในแต่ละรายการ ดังนี้

๔.๑ มีการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการมารับบริการนวดไทย โดยมีแนวทางการควบคุมคุณภาพ ดังนี้

๔.๑.๑ มีแบบรายงานการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการให้บริการ

๔.๑.๒ ดำเนินการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการมารับบริการ

๔.๑.๓ ถ้าหากมีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาภายใน ๗ วัน

๔.๑.๔ การรายงานจะต้องระบุมาตรการแก้ไขเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ จากการให้บริการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ

๔.๑.๕ กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ไม่ร้ายแรงให้รายงานเฉพาะหัวหน้างาน

๔.๑.๖ กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรง ต้องรายงานตามลำดับชั้น

๔.๒ มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพบริการเกี่ยวกับการนวดไทย เช่น อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนความพึงพอใจของผู้รับ / ผู้ให้บริการ เป็นต้น

๕. ด้านการจัดบริการ

มาตรฐานการจัดบริการด้านการนวดไทยในระดับสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดังนี้

๑. มีเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนไทย

การให้บริการด้านการนวดไทย ต้องมีระบบเวชระเบียนของผู้รับบริการ ซึ่งมีมาตรฐานดังนี้

๑.๑ มีระบบเวชระเบียนที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์

๑.๒ มีการเก็บเวชระเบียนที่ปลอดภัย และรักษาความลับของผู้รับบริการได้

หมายเหตุ

ระบบเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนไทย สามารถใช้ร่วมกับระบบเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนปัจจุบันได้

๒. มีบริการด้านการแพทย์แผนไทยอื่นๆ

๒.๑ การส่งเสริมสุขภาพ

๒.๑.๑ จัดให้มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดงด้านการแพทย์แผนไทย เช่น เรื่องสมาธิ การสวดมนต์ การบริหารร่างกายด้วยท่าฤาษีตัดตน อาหารเพื่อสุขภาพ ผักพื้นบ้าน สมุนไพร เป็นต้น แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ หรือมีการให้ความรู้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นพับ เสียงตามสาย เป็นต้น อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๒.๒ การป้องกันโรค

๒.๒.๑ การจัดกิจกรรมการออกกำลังกายด้วยท่าฤาษีตัดตน อย่างน้อย เดือนละ ๑ ครั้ง

๓. มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรคและอาการด้านการแพทย์แผนไทย และรหัสหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนวดไทย

คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนนมาตรฐานงานบริการด้านการวัดไทยในระดับสถานีนอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
 ชื่อสถานบริการ..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 วัน/เดือน/ปีที่ประเมิน.....

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๑. ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม มีมาตรฐานดังนี้</p> <p>๑.๑ ที่พักคอยผู้รับบริการชาวไทย มีเพียงพอตามจำนวน ผู้มารับบริการ</p>				<p>๒ คะแนน = มีที่พักคอยเพียงพอและสามารถใช้งานได้ทั้งหมด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับผู้รับบริการ</p> <p>๑ คะแนน = มีที่พักคอยแต่ไม่เพียงพอ</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีที่พักคอย หรือมีแต่ก่อให้เกิดอันตรายกับผู้รับบริการ</p> <p>หมายเหตุ : ที่พักคอยผู้รับบริการสามารถใช้ร่วมกับการรับบริการการแพทย์แผนปัจจุบันได้</p>
<p>๑.๒ ห้องตรวจโรค</p> <p>๑.๒.๑ ห้องตรวจโรคการแพทย์แผนไทย หรือในกรณีที่ไม่มีห้องตรวจโรค ด้านการแพทย์แผนไทยโดยเฉพาะ สามารถใช้ห้องตรวจโรค การแพทย์แผนปัจจุบันเป็น ห้องตรวจโรคได้ โดยมีมาตรฐานของห้องตรวจโรคดังนี้</p> <p>๑.๒.๑.๑ มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม - ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัว - ผู้รับบริการที่สะอาด</p>				<p>๒ คะแนน = มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการครบ และสะอาด ใช้การได้ดี</p> <p>๑ คะแนน = มีเตียงตรวจโรค ที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าปูที่นอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการครบแต่ไม่สะอาด หรือใช้การได้ไม่ดี / ชำรุด</p> <p>๐ คะแนน = มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการไม่ครบ / ไม่มี</p>
<p>๑.๒.๑.๒ มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้</p>				<p>๒ คะแนน = มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้ และสามารถใช้การได้ดี โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้ หรือมีแต่ชำรุด</p>
<p>๑.๒.๑.๓ มีอ่างล้างมือ หรือ ในกรณีที่ไม่มีอ่างล้างมือสามารถใช้ น้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือ เช็ดมือแทนการล้างมือได้</p>				<p>๒ คะแนน = มีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดี หรือมีน้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือที่พร้อมใช้</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีอ่างล้างมือหรือมีแต่ใช้การไม่ได้ หรือมีน้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือที่หมดอายุ</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๑.๒.๑.๔ มีเครื่องมือเครื่องใช้</p> <p>เช่น เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้</p> <p>เครื่องฟังตรวจ(Stethoscope)</p> <p>เครื่องวัดความดันโลหิต</p> <p>ไม้เคาะเข่า ไม้กดลิ้น ไฟฉาย</p> <p>เป็นต้น</p>				<p>๒ คะแนน = เครื่องมือ เครื่องใช้ที่มี สามารถใช้การได้ดีทุกชนิด</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือมีแต่ใช้การไม่ได้</p>
<p>๑.๒.๒ ในกรณีที่สถานีอนามัย/ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล</p> <p>มีการให้บริการเฉพาะ</p> <p>การนัดแต่เพียงอย่างเดียว</p> <p>สามารถใช้ห้องนัดเดียว</p> <p>เป็นห้องตรวจโรคได้</p> <p>โดยมีมาตรฐานดังนี้</p> <p>๑.๒.๒.๑ ห้องนัดเดียวต้องมี</p> <p>ที่นอนขนาด ผ้าปูที่นอน</p> <p>หมอนพร้อมปลอกหมอน</p> <p>ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด</p>				<p>๒ คะแนน = มีที่นอนขนาด ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการครบ และสะอาด ใช้การได้ดี</p> <p>๑ คะแนน = มีที่นอนขนาด ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการครบแต่ไม่สะอาด หรือใช้การได้ไม่ดี / ชำรุด</p> <p>๐ คะแนน = มีที่นอนขนาด ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อม ปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการไม่ครบ / ไม่มี</p>
๑.๒.๒.๒ มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้				<p>๒ คะแนน = มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้ และสามารถใช้การได้ดี โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้ หรือมีแต่ชำรุด</p>
๑.๒.๒.๓ มีอ่างล้างมือ หรือในกรณีที่ ไม่มีอ่างล้างมือสามารถใช้ น้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือ				<p>๒ คะแนน = มีอ่างล้างมือที่ใช้การได้ดี หรือมีน้ำยาสำหรับ ทำความสะอาดมือที่พร้อมใช้</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีอ่างล้างมือหรือมีแต่ใช้การไม่ได้ หรือมีน้ำยาสำหรับทำความสะอาดมือที่หมดอายุ</p>
๑.๒.๒.๔ มีเครื่องมือเครื่องใช้				<p>๒ คะแนน = เครื่องมือ เครื่องใช้ที่มี สามารถใช้การได้ดีทุกชนิด</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือมีแต่ใช้การไม่ได้</p>
๑.๒.๒.๕ มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอย สำหรับ การตรวจโรคและบริการนัด				<p>๒ คะแนน = มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยสำหรับการตรวจโรค และบริการนัดให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยสำหรับการตรวจโรค และบริการนัด หรือมีแต่ไม่เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
<p>๑.๓ ห้องนวด</p> <p>๑.๓.๑ ห้องนวดเดี่ยว</p> <p>๑.๓.๑.๑ มีขนาดพื้นที่ของห้อง เหมาะสมกับการให้ บริการนวด</p>				<p>๒ คะแนน = ห้องนวดมีขนาดเหมาะสมกับการให้บริการนวด</p> <p>๑ คะแนน = สำหรับในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แต่ใช้มาน/ ฉากกั้นให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน และมีขนาด พื้นที่เหมาะสมกับการให้บริการนวด</p> <p>๐ คะแนน = ห้องนวดมีขนาดไม่เหมาะสมกับการให้บริการนวด หรือในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แล้วไม่มี มานกั้น/ฉากกั้น ให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน หรือ มีการใช้มานกั้น / ฉากกั้น ให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน แต่มีขนาดพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการให้บริการนวด</p>
<p>๑.๓.๑.๒ ประตุมิมาตรฐาน ๓ ข้อ ดังนี้</p> <p>๑) ความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๙๐ เมตร</p> <p>๒) ด้านบนของบานประตู หรือบานเลื่อน มีช่องมอง เป็นกระจกใส ที่อยู่ ในระดับสายตา</p> <p>๓) ไม่มีอุปกรณ์ลือคประตู</p>				<p>๒ คะแนน = ประตูได้มาตรฐานครบทั้ง ๓ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = ประตูต้องได้มาตรฐานในข้อ ๑) และข้อ ๓) ส่วนข้อ ๒) มีช่องมองเป็นกระจกใส อาจไม่อยู่ ในระดับสายตาได้</p> <p>๐ คะแนน = ประตูไม่ได้มาตรฐานทั้ง ๓ ข้อ หรือในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แล้วใช้มาน / ฉากกั้นแทนห้องนวด จะทำให้ไม่ได้มาตรฐาน ของประตู</p>
<p>๑.๓.๑.๓ เติงนวดมีมาตรฐาน ๒ ข้อดังนี้</p> <p>๑) เติงนวดมีขนาดเบาขนาด ไม่น้อยกว่า ๑.๒๐x๒.๐๐ เมตร</p> <p>๒) ความสูงของเตียงมีความ เหมาะสมกับการให้ บริการนวด โดย ไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ และมีระบบการจัดการ ความปลอดภัยขณะขึ้น-ลง จากเตียง</p>				<p>๒ คะแนน = เติงนวดได้มาตรฐานครบทั้ง ๒ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = เติงนวดได้มาตรฐาน ๑ ใน ๒ ข้อ</p> <p>๐ คะแนน = เติงนวดไม่ได้มาตรฐานทั้ง ๒ ข้อ</p>
<p>๑.๓.๑.๔ เบาะที่นอนและอุปกรณ์ ที่จำเป็นมีมาตรฐาน ๓ ข้อดังนี้</p> <p>๑) เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทน</p> <p>๒) มีผ้าปูที่นอน หมอน พร้อมปลอกหมอน ผ้าขวางเตียง ที่สะอาด</p> <p>๓) มีผ้าคลุมตัวผู้รับบริการ</p>				<p>๒ คะแนน = เบาะที่นอน และอุปกรณ์ที่จำเป็นได้มาตรฐานครบ ทั้ง ๓ ข้อ</p> <p>๑ คะแนน = เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นได้มาตรฐานข้อ ๑) และข้อ ๒)</p> <p>๐ คะแนน = เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นไม่ได้มาตรฐาน ทั้ง ๓ ข้อ</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
ที่สะอาด				
๑.๓.๒ ห้องนวดรวม ๑.๓.๒.๑ มีขนาดพื้นที่ของห้อง เหมาะสมตามจำนวนเตียง				๒ คะแนน = ห้องนวดมีขนาดพื้นที่เหมาะสมตามจำนวนเตียง ๑ คะแนน = สำหรับในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แต่ใช้ม่าน/ ฉากกั้นให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน และมีขนาดพื้นที่ เหมาะสมกับจำนวนเตียง ๐ คะแนน = ห้องนวดมีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนเตียง หรือในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แล้วไม่มี ม่านกั้น/ฉากกั้น ให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน หรือ มีการใช้ม่านกั้น / ฉากกั้นให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน แต่มีขนาดพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนเตียง
๑.๓.๒.๒ ประຕุ้มาตรฐาน ๓ ข้อ ดังนี้ ๑) ความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๙๐ เมตร ๒) ด้านบนของบานประตู หรือบานเลื่อน มีช่องมอง เป็นกระจกใส ที่อยู่ ในระดับสายตา ๓) ไม่มีอุปกรณ์ล๊อคประตูหรือ ในขณะให้บริการนวด ต้องไม่มีการล๊อคประตู				๒ คะแนน = ประຕุ้ได้มาตรฐานครบทั้ง ๓ ข้อ ๑ คะแนน = ประຕุ้ต้องได้มาตรฐานในข้อ ๑) และข้อ ๓) ส่วนข้อ ๒) มีช่องมองเป็นกระจกใส อาจไม่อยู่ ในระดับสายตาได้ ๐ คะแนน = ประຕุ้ไม่ได้มาตรฐานครบทั้ง ๓ ข้อ หรือในกรณีที่ไม่มีห้องนวดเฉพาะ แล้วใช้ม่าน / ฉากกั้นแทนห้องนวด จะทำให้ไม่ได้มาตรฐาน ของประตู หมายเหตุ : ห้องนวดรวม อาจมีอุปกรณ์ล๊อคประตูได้ เพื่อความปลอดภัยของสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ภายใน ห้องนวด หลังจากที่หมดเวลาให้บริการนวดแล้ว แต่ในขณะให้บริการนวด ต้องไม่มีการล๊อคประตู
๑.๓.๒.๓ เติงขนาดมีมาตรฐาน ๓ ข้อดังนี้ ๑) เติงขนาดมีขนาดเบานวด ไม่น้อยกว่า ๑.๒๐x ๒.๐๐ เมตร ๒) ความสูงของเตียงมีความ เหมาะสมกับการให้ บริการนวด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ และมีระบบการจัดการ ความปลอดภัยขณะขึ้น-ลง จากเตียง ๓) ที่ว่างระหว่างเตียง หรือ ที่ว่างระหว่างเบานวด (ในกรณียกพื้นสูง) ห่างกัน ไม่น้อยกว่า ๐.๘๐ เมตร				๒ คะแนน = เติงขนาดได้มาตรฐานครบทั้ง ๓ ข้อ ๑ คะแนน = เติงขนาดได้มาตรฐาน ๒ ใน ๓ ข้อ ๐ คะแนน = เติงขนาดไม่ได้มาตรฐานทั้ง ๓ ข้อ
๑.๓.๒.๔ เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่ จำเป็นมีมาตรฐาน ๓ ข้อดังนี้ ๑) เบาะที่นอนเป็นที่นอน				๒ คะแนน = เบาะที่นอน และอุปกรณ์ที่จำเป็นได้มาตรฐานครบ ทั้ง ๓ ข้อ ๑ คะแนน = เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นได้มาตรฐานข้อ ๑)

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
แข็งหุ้มด้วยวัสดุที่คงทน				และข้อ ๒)
๒) มีผ้าปูที่นอน หมอน พร้อมปลอกหมอน ผ้าขาวเตียง ที่สะอาด ๓) มีผ้าคลุมตัวผู้รับบริการ ที่สะอาด				๐ คะแนน = เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นไม่ได้มาตรฐาน ทั้ง ๓ ข้อ
๑.๓.๒.๕ มีม่านกันระหว่างเตียง ให้เป็นสัดส่วน				๒ คะแนน = มีม่านกันระหว่างเตียงทุกเตียงและใช้การได้ดี ๑ คะแนน = มีม่านกันระหว่างเตียงที่ใช้การได้ดี แต่ไม่ครบ ทุกเตียง ๐ คะแนน = ไม่มีม่านกันระหว่างเตียง ทุกเตียง
๑.๔ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ๑.๔.๑ แยกห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ชาย-หญิง แต่ถ้าหากไม่สามารถแยกห้อง ชาย-หญิงได้ ต้องบริหารจัดการ เรื่องเวลาการใช้ห้องเปลี่ยน เสื้อผ้าของผู้รับบริการชาย-หญิง ได้อย่างเหมาะสม				๒ คะแนน = มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าแยกชาย - หญิง หรือถ้ามี ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าห้องเดียว ไม่แยกชาย-หญิง แต่สามารถบริหารจัดการเรื่องเวลาการใช้ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าของผู้รับบริการ ชาย - หญิง ได้เหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าแยกชาย - หญิง แต่ใช้การไม่ได้ หรือห้องเปลี่ยนเสื้อผ้ามีห้องเดียวไม่แยกชาย-หญิง แต่ไม่สามารถบริหารจัดการเรื่องเวลาการใช้ห้อง เปลี่ยนเสื้อผ้าของผู้รับบริการชาย-หญิง ได้อย่าง เหมาะสม
๑.๔.๒ ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับ ผู้รับบริการ				๒ คะแนน = ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับผู้รับบริการ ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ขนาดห้องไม่เหมาะสมกับผู้รับบริการ หรือใช้ม่าน / ฉากกัน เพื่อเปลี่ยนเสื้อผ้า
๑.๔.๓ มีจำนวนเพียงพอกับผู้รับบริการ				๒ คะแนน = ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้ามีจำนวนเพียงพอกับการใช้ บริการของผู้รับบริการ และใช้การได้ดี ๑ คะแนน = ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้ามีจำนวนเพียงพอกับการใช้บริการ ของผู้รับบริการ แต่ใช้การได้ไม่ดี ๐ คะแนน = ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้ามีจำนวนไม่เพียงพอกับการใช้ บริการของผู้รับบริการ หรือมีแต่ใช้การไม่ได้
๑.๔.๔ มีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น ไม่มีกลิ่นเหม็น				๒ คะแนน = มีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น และไม่มีกลิ่นเหม็น ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ไม่มีการระบายอากาศ/อับชื้น/มีกลิ่นเหม็น
๑.๔.๕ มีแสงสว่างเพียงพอ				๒ คะแนน = มีแสงสว่างเพียงพอ ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = มีแสงสว่างไม่เพียงพอ/ไม่มีแสงสว่าง
๑.๔.๖ มีเสื้อผ้าที่เหมาะสม และ				๒ คะแนน = มีเสื้อผ้าที่สะอาด ใช้การได้ดีทุกตัวและเพียงพอ

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
เพียงพอกับผู้รับบริการ				กับผู้รับบริการ
				๑ คะแนน = มีเสื้อผ้าที่สะอาดและเพียงพอกับผู้รับบริการ แต่มีบางตัวที่ไม่เหมาะสม เช่น ใช้การได้ไม่ดี/ชำรุด ๐ คะแนน = ไม่มีเสื้อผ้าเปลี่ยนให้ผู้รับบริการ หรือมีเสื้อผ้า แต่ส่วนใหญ่ไม่เหมาะสมกับผู้รับบริการ เช่น ไม่สะอาด ใช้การได้ไม่ดี / ชำรุด หรือไม่เพียงพอ
๑.๕ ผู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝาก ของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ ๑.๕.๑ มีผู้สำหรับเก็บของหรือระบบ รับฝากของใช้ส่วนตัวของ ผู้รับบริการที่ใช้การได้ดี เพียงพอและปลอดภัย				๒ คะแนน = มีผู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ ส่วนตัวสำหรับผู้รับบริการที่ใช้การได้ดี เพียงพอ และปลอดภัย ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ไม่มีผู้สำหรับเก็บของใช้ส่วนตัวหรือไม่มีระบบ รับฝากของใช้ส่วนตัวสำหรับผู้รับบริการหรือ มีแต่ใช้การไม่ได้ / ไม่เพียงพอ / ไม่ปลอดภัย
๑.๖ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับผู้พิการ/ผู้สูงอายุ ตามความเหมาะสม				๒ คะแนน = มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ/ผู้สูงอายุ อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รถเข็น ทางลาด ราวจับเดิน สามขา ไม้เท้า บุคคล เป็นต้น และใช้การได้ดี ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ/ผู้สูงอายุ หรือมีแต่ใช้การไม่ได้
คะแนนรวมมาตรฐาน ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม				คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ.....คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน
๒. ด้านบุคลากร บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการ ด้านการวัดไทยในระดับสถานีนอนมัย/ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีมาตรฐานดังนี้ ๒.๑ หัวหน้างานการแพทย์แผนไทย ๒.๑.๑ เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ ด้านการแพทย์แผนไทยและ สมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ ๒.๑.๒ เป็นผู้ผ่านการศึกษา/อบรม ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย สมุนไพรหรือ ๒.๑.๓ เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทย / สาขา				๒ คะแนน = หัวหน้างานมีมาตรฐานตามข้อ ๒.๑.๑ หรือข้อ ๒.๑.๒ หรือข้อ ๒.๑.๓ ๑ คะแนน = หัวหน้างานมีความรู้ ประสบการณ์ด้านการแพทย์ แผนไทยและสมุนไพรระหว่าง ๖ - ๑๑ เดือน ๐ คะแนน = หัวหน้างานไม่ได้มาตรฐานทั้งข้อ ๒.๑.๑ หรือข้อ ๒.๑.๒ หรือข้อ ๒.๑.๓

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
การแพทย์แผนไทยประยุกต์				
<p>๒.๒ ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ</p> <p>ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรคและ สั่งการรักษา</p> <p>๒.๒.๑ เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ</p> <p>๒.๒.๑.๑ สาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์ หรือ</p> <p>๒.๒.๑.๒ สาขาการแพทย์แผนไทย</p> <p>๑) ประเภทเวชกรรมไทย หรือ</p> <p>๒) ประเภทผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะ เฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ</p> <p>๓) ประเภทการนวดไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะ เฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ</p> <p>๒.๒.๒ บุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์ในความควบคุมของ เจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบ โรคศิลปะ หรือผู้ประกอบ วิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๕ โดยต้องผ่านการ อบรมหลักสูตรการแพทย์ แผนไทย ของกระทรวง สาธารณสุข หรือ หลักสูตร ที่ได้รับการรับรองจาก คณะกรรมการวิชาชีพสาขา การแพทย์แผนไทย หรือ คณะกรรมการวิชาชีพสาขา การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถทำการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษาได้</p>				<p>๒ คะแนน = ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และ และสั่งการรักษาทุกคนได้มาตรฐานตามข้อ ๒.๒.๑ หรือ ข้อ ๒.๒.๒</p> <p>๑ คะแนน = ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และ และสั่งการรักษาจำนวนครึ่งหนึ่งได้มาตรฐาน ตามข้อ ๒.๒.๑ หรือข้อ ๒.๒.๒</p> <p>๐ คะแนน = ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษาได้มาตรฐาน ตามข้อ ๒.๒.๑ หรือข้อ ๒.๒.๒ ไม่ถึงครึ่งหนึ่ง</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>๑. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาแพทย์ แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่จะสามารถทำ การซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และ สั่งรักษา ในสถานอนามัยได้นั้น ต้องเป็นบุคคลซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตร การแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตร ที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์ แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์ โดยจะทำการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษา ภายใต้อาณัติ ตามที่ระเบียบกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดไว้เท่านั้น สำหรับหลักสูตร การแพทย์แผนไทยดังกล่าวที่มีความเหมาะสมสามารถทำการ ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษาได้ มีดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรการแพทย์แผนไทย สาขาเวชกรรมแผนไทย - หลักสูตรครุฝึกการแพทย์แผนไทย - หลักสูตรการนวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง - หลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย ๓๓๐ ชั่วโมง - หลักสูตรการนวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมง - หลักสูตรการรักษาทางการแพทย์แผนไทยสำหรับ เจ้าหน้าที่สถานอนามัย - หลักสูตรทางด้านสาขาการแพทย์แผนไทย (ผู้ที่จบการเรียน การสอนทางด้านสาขาการแพทย์ แผนไทย ในสถาบันการศึกษาแต่ยังไม่ได้รับ ใบประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย) - หลักสูตรทางด้านสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ (ผู้ที่จบการเรียนการสอนทางด้านสาขาการแพทย์ แผนไทยประยุกต์ แต่ยังไม่ได้รับใบประกอบโรคศิลปะ

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
				สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์)
				<p>๒. บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๕ จะสามารถออกไปรับรองการรักษาคือต้องได้รับการอบรมหลักสูตรทางด้านการศึกษาแพทย์แผนไทยอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้</p> <p>๒.๑ หลักสูตรการแพทย์แผนไทยสาขาเวชกรรมแผนไทย</p> <p>๒.๒ หลักสูตรครุฝึกการแพทย์แผนไทย</p> <p>๒.๓ หลักสูตรนวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมง</p> <p>๒.๔ หลักสูตรนวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง</p> <p>๒.๕ หลักสูตรการรักษาทางการแพทย์แผนไทยสำหรับเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย</p>
<p>๒.๓ ผู้ให้บริการการนวดไทย</p> <p>๒.๓.๑ ผู้ให้บริการนวดเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ</p> <p>๑. เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ</p> <p>๑.๑ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ</p> <p>๑.๒ สาขาการแพทย์แผนไทย</p> <p>๑.๒.๑ ประเภทเวชกรรมไทย หรือ</p> <p>๑.๒.๒ ประเภทผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบโรคศิลปะเฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ</p> <p>๑.๒.๓ ประเภทการนวดไทย หรือ</p> <p>๒. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข</p>				<p>๒ คะแนน = ผู้ให้บริการนวดเพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพทุกคน ได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓</p> <p>๑ คะแนน = ผู้ให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพจำนวนครึ่งหนึ่ง ได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓</p> <p>๐ คะแนน = ผู้ให้บริการนวดเพื่อการบำบัดรักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ ไม่ถึงครึ่งหนึ่ง</p> <p>หมายเหตุ บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ต้องเป็นบุคคลซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทย ของกระทรวงสาธารณสุขหรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวดเพื่อการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสุขภาพได้ มีดังนี้</p> <p>๑.หลักสูตรการแพทย์แผนไทย สาขาเวชกรรมแผนไทย</p> <p>๒.หลักสูตรนวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมง</p> <p>๓.หลักสูตรนวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง</p> <p>๔.หลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย ๓๓๐ ชั่วโมง</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
พ.ศ.๒๕๔๕ โดยต้องผ่าน				(รายละเอียดตามเอกสารในภาคผนวก ค)
<p>การอบรมหลักสูตร การแพทย์แผนไทย ของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับรอง จากคณะกรรมการวิชาชีพ สาขาการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพ สาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์ที่สามารถให้บริการ นวดเพื่อการบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสภาพได้</p> <p>๓. เป็นนักเรียน นักศึกษา ทางด้านสาขาการแพทย์ แผนไทยหรือทางด้านสาขา การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรนวดไทยเพื่อ การบำบัดรักษาและฟื้นฟู สภาพซึ่งทำการฝึกหัดหรือ อบรมในความควบคุมของ ผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งเป็น ผู้ให้การศึกษา หรือฝึกอบรม</p>				<p>๕.หลักสูตรทางด้านสาขาการแพทย์แผนไทย (ผู้ที่จบการเรียนการสอนทางด้านสาขา การแพทย์แผนไทยในสถาบันการศึกษา แต่ยังไม่ได้รับใบประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทย)</p> <p>๖.หลักสูตรทางด้านสาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์ (ผู้ที่จบการเรียนการสอนทางด้าน สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในสถาบัน การศึกษาแต่ยังไม่ได้รับใบประกอบ โรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์)</p> <p>๗.หลักสูตรวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทย (๑,๓๐๐ ชั่วโมง)</p>
<p>๒.๓.๒ ผู้ให้บริการการนวดไทย เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรค</p> <p>๑. เป็นผู้ให้บริการนวด เพื่อการบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสภาพตามมาตรฐาน ในระดับสถานีนอนาัย (ตามข้อ ๒.๓.๑) หรือ</p> <p>๒. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ประกอบโรคศิลปะสาขา การแพทย์แผนไทยหรือสาขา การแพทย์แผนไทยประยุกต์</p>				<p>๒ คะแนน ผู้ให้บริการนวด เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ทุกคนได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ หรือข้อ ๔</p> <p>๑ คะแนน = ผู้ให้บริการนวด เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรคจำนวนครั้งหนึ่งได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือ หรือข้อ ๒ หรือข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔</p> <p>๐ คะแนน = ผู้ให้บริการนวด เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรคได้มาตรฐานตามข้อ ๑ หรือ ข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ ไม่ถึงครั้งหนึ่ง หรือ ข้อ ๔</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่				
<p>ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๔๕ โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตร การแพทย์แผนไทยของ กระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจาก คณะกรรมการวิชาชีพ สาขากาพย์แผนไทยหรือ คณะกรรมการวิชาชีพสาขากาพย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวด เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรค หรือ</p> <p>๓. เป็นบุคคลซึ่งผ่านการอบรม หลักสูตรการนวดเพื่อสุขภาพ ที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการตรวจและประเมินผล มาตรฐานสถานประกอบการกลาง สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ หรือ</p> <p>๔. เป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือหลักสูตรนวดไทย เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรม ในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะ ซึ่งเป็นผู้ให้ การศึกษา หรือฝึกอบรม</p>				<p>หมายเหตุ</p> <p>๑. บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะสาขากาพย์แผนไทย หรือสาขากาพย์แผนไทยประยุกต์ต้องเป็นบุคคล ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการ วิชาชีพสาขากาพย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพสาขากาพย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวด เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ได้ดังนี้</p> <p>๑.๑ หลักสูตรที่สามารถให้บริการนวดเพื่อการ บำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ (หน้าที่ ๓๗๗)</p> <p>๑.๒ หลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ</p> <p>๑.๓ หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ</p> <p>๑.๕ หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการ ทางสายตา</p> <p>๑.๖ หลักสูตรนวดแผนไทยสำหรับผู้พิการทาง สายตา (๑,๒๐๐ ชั่วโมง)</p> <p>๑.๗ หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์ แผนไทย (๑๐๐ ชั่วโมง)</p> <p>๑.๘ หลักสูตรครุฝึกแพทย์แผนไทย</p> <p>๑.๙ หลักสูตรการรักษาทางกาพย์แผนไทย สำหรับเจ้าหน้าที่อนามัย</p> <p>๒.หลักสูตรนวดเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการ ตรวจและประเมินผลมาตรฐานสถานประกอบการกลาง สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ กรมสนับสนุน บริการสุขภาพ (รายละเอียดตามเอกสารในภาคผนวก ง)</p>
รวมคะแนน มาตรฐานด้านบุคลากร				คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ..... คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน
๓. ด้านการปฏิบัติงาน มีมาตรฐานดังนี้ ๓.๑ มีการกำหนดขอบเขต บทบาท หน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนวดไทยที่ชัดเจน				๒ คะแนน = มีการกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนวดไทยเป็นสายลักษณะอักษรที่ชัดเจน ๑ คะแนน = -

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
				๐ คะแนน = ไม่มีการกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของ ผู้ปฏิบัติงาน
<p>๓.๒ มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการ ปฏิบัติงานมาตรฐานของการนวดไทย (Standard Operating procedure :SOP) ที่ชัดเจนซึ่งครอบคลุมการตรวจวินิจฉัย การรักษาและการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งการให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการ ในการดูแลสุขภาพตามศาสตร์ การแพทย์แผนไทย</p>				<p>๒ คะแนน = มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน มาตรฐานของการนวดไทย (SOP) ที่ชัดเจน ซึ่งครอบคลุมการตรวจวินิจฉัย การรักษาและ การบริหารความเสี่ยงพร้อมทั้งการให้คำแนะนำ แก่ผู้รับบริการในการดูแลสุขภาพตามศาสตร์ การแพทย์แผนไทยที่ชัดเจน</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน มาตรฐาน(SOP)</p>
<p>รวมคะแนน มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน</p>				<p>คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ..... คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน</p>
<p>๔. ด้านการควบคุมคุณภาพ มีมาตรฐาน ดังนี้</p> <p>๔.๑ มีการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึง ประสงค์จากการมารับบริการนวดไทย และนำคะแนนแนวทางการควบคุม คุณภาพ ดังนี้</p> <p>๔.๑.๑ มีแบบรายงานการทบทวน เหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์</p> <p>๔.๑.๒ ดำเนินการทบทวนเหตุการณ์ อันไม่พึงประสงค์จากการมารับ บริการ</p> <p>๔.๑.๓ ถ้าหากมีเหตุการณ์อันไม่พึง ประสงค์ ให้รายงานผู้บังคับบัญชา ภายใน ๗ วัน</p> <p>๔.๑.๔ การรายงานจะต้องระบุมาตรการ แก้ไขเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ จากการรับบริการเพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดซ้ำ</p> <p>๔.๑.๕ กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึง ประสงค์ที่ไม่ร้ายแรงให้รายงาน เฉพาะหัวหน้างาน</p> <p>๔.๑.๖ กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึง ประสงค์ที่ร้ายแรง ต้องรายงาน ตามลำดับขั้น</p>				<p>๒ คะแนน = กรณีที่ ๑ ถ้าไม่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ จะต้องมี ข้อ ๔.๑.๑ และข้อ ๔.๑.๒</p> <p>กรณีที่ ๒ ถ้ามีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ ที่ไม่ร้ายแรง จะต้องมี ข้อ ๔.๑.๑ ถึงข้อ ๔.๑.๕</p> <p>กรณีที่ ๓ ถ้ามีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ ที่ร้ายแรงจะต้องมีข้อ ๔.๑.๑ ถึงข้อ ๔.๑.๔ และ ข้อ ๔.๑.๖</p> <p>๑ คะแนน = -</p> <p>๐ คะแนน = ไม่มีการดำเนินการตามข้อ ๔.๑.๑ หรือข้อ ๔.๑.๒ หรือข้อ ๔.๑.๓ หรือข้อ ๔.๑.๔ หรือข้อ ๔.๑.๕ หรือ ข้อ ๔.๑.๖</p>
<p>๔.๒ มีการกำหนดตัวชี้วัด ด้านคุณภาพบริการ เกี่ยวกับการนวดไทย เช่น อัตราการเกิด ภาวะแทรกซ้อน ความพึงพอใจของ ผู้รับบริการ / ผู้ให้บริการ เป็นต้น</p>				<p>๒ คะแนน = มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพบริการ เกี่ยวกับ การนวดไทยและมีแนวทางในการเก็บข้อมูล ตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน</p> <p>๑ คะแนน = -</p>

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
				๐ คะแนน = ไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพบริการ
คะแนนรวม มาตรฐานด้านการควบคุมคุณภาพ				คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ..... คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน
๕. ด้านการจัดบริการ ๑. มีเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนไทย ๑.๑ มีระบบเวชระเบียนที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์				๒ คะแนน = มีการบันทึกข้อมูลผู้รับบริการด้านการวดไทย ครบถ้วนประจำวัน และสามารถตรวจสอบได้ ๑ คะแนน = มีการบันทึกข้อมูลผู้รับบริการด้านการวดไทย ประจำวันแต่ข้อมูลที่บันทึกก็ไม่มีครบถ้วน ๐ คะแนน = ไม่มีการบันทึกข้อมูลผู้รับบริการด้านการวดไทย หมายเหตุ ๑. ข้อมูลผู้รับบริการที่บันทึกต้องมี ได้แก่ เลขที่ HN HN ชื่อ-สกุล อายุ ที่อยู่ อาการ การวินิจฉัยโรค วิธีการให้การรักษา/บริการที่ให้ ผู้ที่ทำหน้าที่ ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัย สั่งการรักษา เป็นต้น ๒. การบันทึกข้อมูลผู้รับบริการสามารถบันทึก ลงในสมุดบันทึกหรือบันทึกในคอมพิวเตอร์
๑.๒ มีการเก็บเวชระเบียนที่ปลอดภัย และรักษาความลับของผู้รับบริการได้				๒ คะแนน = มีการเก็บเวชระเบียนที่ปลอดภัยและรักษาความลับ ของผู้รับบริการได้ ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ไม่มีการเก็บเวชระเบียนที่ปลอดภัย หรือไม่สามารถ รักษาความลับของผู้รับบริการได้
๒. มีบริการด้านการแพทย์แผนไทยอื่นๆ ๒.๑ การส่งเสริมสุขภาพ ๒.๑.๑ จัดให้มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดงด้านการแพทย์ แผนไทย เช่น เรื่องสมาธิ การสวดมนต์ การบริหาร ร่างกายด้วยท่าฤๅษีดัดตน อาหารเพื่อสุขภาพ ผักพื้นบ้าน สมุนไพร เป็นต้น แก่กลุ่ม เป้าหมายต่างๆ หรือมีการให้ ความรู้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นพับ เสียงตามสาย เป็นต้น อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง				๒ คะแนน = จัดให้มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดง ด้านการแพทย์แผนไทยอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ กลุ่มเป้าหมายต่างๆ หรือมีการให้ความรู้ ในรูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นพับ เสียงตามสาย เป็นต้น อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง พร้อม หลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ ๑ คะแนน = จัดให้มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดง ด้านการแพทย์แผนไทยอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ กลุ่มเป้าหมายต่างๆ หรือมีการให้ความรู้ ในรูปแบบอื่นๆ เช่น แผ่นพับ เสียงตามสาย เป็นต้น มากกว่า ๑ เดือน / ครั้ง พร้อมหลักฐาน ที่สามารถตรวจสอบได้ ๐ คะแนน = ไม่มีการให้ความรู้ สาธิต สอน แสดงด้านการแพทย์แผนไทย
๒.๒ การป้องกันโรค ๒.๒.๑ การจัดกิจกรรมการบริหาร ร่างกายด้วยท่าฤๅษีดัดตน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง				๒ คะแนน = มีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายด้วยท่าฤๅษี ดัดตน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง พร้อมหลักฐาน การดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ ๑ คะแนน = มีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายด้วยท่าฤๅษี ดัดตนมากกว่า ๑ เดือน / ครั้ง พร้อมหลักฐาน

มาตรฐาน	ได้ มาตรฐาน (๒คะแนน)	ได้ มาตรฐาน (๑คะแนน)	ไม่ได้ มาตรฐาน (๐คะแนน)	คำอธิบายและเกณฑ์การให้คะแนน
				การดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ ๐ คะแนน = ไม่มีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายด้วยท่าฤๅษีดัดตน
๓. มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรคและอาการด้านการแพทย์แผนไทย และรหัสหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนวดไทย				๒ คะแนน = มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรคและอาการด้านการแพทย์แผนไทย และรหัสหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนวดไทย ๑ คะแนน = - ๐ คะแนน = ไม่มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรคและอาการด้านการแพทย์แผนไทย หรือรหัสหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนวดไทย
คะแนนรวม มาตรฐานด้านการจัดบริการ				คะแนนที่ได้จากการประเมินเท่ากับ..... คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ.....คะแนน

สรุปการประเมินมาตรฐานงานบริการการด้านการนวดไทยในระดับสถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

มาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทย	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	น้ำหนัก	ร้อยละของคะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน $\left(\frac{\text{น้ำหนัก} \times \text{คะแนนที่ได้ในแต่ละด้าน}}{\text{คะแนนเต็มในแต่ละด้าน}} \right)$
ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม			๒๐	
ด้านบุคลากร			๒๐	
ด้านการปฏิบัติงาน			๒๐	
ด้านการควบคุมคุณภาพ			๒๐	
ด้านการจัดบริการ			๒๐	
รวม			๑๐๐	

ผลการประเมินมาตรฐาน

ได้มาตรฐาน

ระดับดีมาก

(คะแนน ๙๐ - ๑๐๐ %)

ระดับดี

(คะแนน ๘๐ - ๘๙.๙๙ %)

ระดับผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

(คะแนน ๖๐ - ๗๙.๙๙ %)

ไม่ได้มาตรฐาน

(คะแนนน้อยกว่า ๖๐ %)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาฉบับ

คำสั่งกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ที่ ๒๗๔ / ๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทย

ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

.....

อนุสนธิ คำสั่งกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ ๒๖๙ / ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ รวมจำนวน ๓๑ ราย และกำหนดบทบาทหน้าที่คณะกรรมการฯ ไว้แล้วนั้น

เพื่อให้คณะกรรมการดังกล่าวมีความเป็นปัจจุบันและเหมาะสม บางท่านปรับเปลี่ยนหน้าที่ จึงขอยกเลิกคำสั่งกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ ๒๖๙ / ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และให้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ดังนี้

๑. องค์ประกอบคณะกรรมการ

๑. พ.ญ.วิลาวัลย์ จิ่งประเสริฐ	อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ประธานคณะกรรมการ
๒. น.พ.ปราโมทย์ เสถียรรัตน์	ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าสถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทน	คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล	กรรมการ
๔. คณบดีคณะกรรมการแพทย์แผนตะวันออก หรือผู้แทน	คณะกรรมการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
๕. หัวหน้าสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือผู้แทน	ศูนย์การแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๖. หัวหน้าคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปทุมธานี	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก หรือผู้แทน	วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขกาญจนภิเษก	กรรมการ
๘. ประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทน		กรรมการ
๙. ประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือผู้แทน		กรรมการ
๑๐. นาวาตรีประยูร สุวรรณศิริ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรหรือผู้แทน	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	กรรมการ

๒./๑๒.ผู้อำนวยการ...

๑๒. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลดำเนินสะดวก หรือผู้แทน	โรงพยาบาลดำเนินสะดวก	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอู่ทอง หรือผู้แทน	โรงพยาบาลอู่ทอง	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางกระพุ่ม หรือผู้แทน	โรงพยาบาลบางกระพุ่ม	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพล หรือผู้แทน	โรงพยาบาลพล	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลขุนหาญ หรือผู้แทน	โรงพยาบาลขุนหาญ	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการ ประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	กรมควบคุมโรค	กรรมการ
๑๘. นางศิริภรณ์ ภิญโญชูโต	สถานีอนามัยห้วยไร่ จ.แพร่	กรรมการ
๑๙. นายบรรเจิด รูปสูง	สถานีอนามัยวัดสุวรรณ จ.นครปฐม	กรรมการ
๒๐. น.ส.เพียงททัย มาหนองหว้า	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบางแพรก จ.นนทบุรี	กรรมการ
๒๑. นายสุขกมล สุขสว่างโรจน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒๒. นายสมบุญ คศิริจันทร์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี	กรรมการ
๒๓. นายสมชาย ช้างแก้วมณี	สถาบันการแพทย์แผนไทย	กรรมการ
๒๔. นางเกษร อังคุสิงห์	สถาบันการแพทย์แผนไทย	กรรมการและเลขานุการ
๒๕. นางสาวอุบลรัตน์ มโนศิลป์	สถาบันการแพทย์แผนไทย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นางสาวณัฐนันท์ ปุณณวิทยาพันธ์	สถาบันการแพทย์แผนไทย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ

๑. พัฒนา ปรับปรุง และจัดทำมาตรฐานด้านการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ
๒. จัดทำเกณฑ์การประเมินมาตรฐานและการให้คะแนนมาตรฐานด้านการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ
๓. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพิ่มเติมตามความจำเป็นและเหมาะสม
๔. อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๓

ภาคผนวก ข

รายชื่อคณะกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุม

การประชุมคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ณ ห้องประชุมเบญจกุล สถาบันการแพทย์แผนไทย

รายชื่อคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุม

๑. นพ.ปภัศสร	เจียมบุญศรี	รองอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก
๒. นพ.ปราโมทย์	เสถียรรัตน์	ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย
๓. นพ.ทวี	เลาหพันธ์	หัวหน้าสถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
๔. นายศุภกิจ	สุวรรณไตรย์	ผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์
๕. นางวิลาศ	จันทร์กิตติวัฒน์	ผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย
๖. น.ส.จุฑารัตน์	เสรีวัตร	คณะกรรมการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต
๗. นางจุไรรัตน์	บุญร่วม	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๘. น.ส.อรทัย	สารกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๙. น.ส.กาญจนา	นิมสุนทร	วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก
๑๐. นพ.นัฐพันธ์	เอกรักษ์รุ่งเรือง	สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและ สิ่งแวดล้อม
๑๑. นายสุขกมล	สุขสว่างโรจน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๒. นายสมบุรณ์	ศศิจันทร์ธา	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
๑๓. นายผดุงศักดิ์	บัวคำ	โรงพยาบาลดำเนินสะดวก
๑๔. ภาณุ.ดลิดา	ซังสิริพร	โรงพยาบาลอุ้มทอง
๑๕. นายเจริญ	คลังเอี่ยม	โรงพยาบาลบางกระทุ่ม
๑๖. นายธัญเทพ	เค้าทอง	โรงพยาบาลพล
๑๗. น.ส.ภาวนา	โสพาลี	โรงพยาบาลขุนหาญ
๑๘. นางศิริภร	ภิญโญชูโต	สถานีอนามัยตำบลห้วยไร่
๑๙. นายบรรเจิด	รูปสูง	สถานีอนามัยวัดสุวรรณ
๒๐. น.ส.เพียงทัย	มาหนองหว่า	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบางแพรก
๒๑. นางเกษร	อังศุสิงห์	สถาบันการแพทย์แผนไทย
๒๒. น.ส.อุบลรัตน์	มโนศิลป์	สถาบันการแพทย์แผนไทย
๒๓. น.ส.ณัฐนันท์	ปทุมวิทยาพันธ์	สถาบันการแพทย์แผนไทย

รายชื่อคณะกรรมการที่ไม่เข้าร่วมประชุม

๑. พ.ญ.วิลาวัลย์	จึงประเสริฐ	อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย	ติตราชการ
		และการแพทย์ทางเลือก	
๒. นาวาตรีประยูร	สุวรรณศิริ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย	ติตราชการ
๓. นายสมชาย	ช่างแก้วมณี	สถาบันการแพทย์แผนไทย	ติตราชการ
๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรหรือผู้แทน			ติตราชการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวธรรมา	นิ่มนวล	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๒. นางภาณิศา	รักความสุข	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๓. นางสุพิญญา	เกิดโถ	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๔. นางอัจฉรา	เชียงทอง	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๕. นางแสงเพ็ชร	ภูมา	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๖. นางสุกัญญา	ฉายาชวลิต	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๗. น.ส.กนกพร	ชื่นใจดี	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๘. น.ส.ธริตา	จันทร์หอม	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๑๐. นายภาคภูมิ	เมยขุนทด	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๑๑. น.ส.วรรณภา	พุ่มไม้	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๑๒. น.ส.ศิริบังอร	ยี่สน	สถาบันการแพทย์แผนไทย	
๑๓. นายสุธน	พรบัณฑิตปัทมา	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย	
		และการแพทย์ทางเลือก	

ภาคผนวก ค

รายชื่อสถาบันการศึกษาแพทย์แผนไทยที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย
รับรองหลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย (๓๓๐ ชั่วโมง)

๑. ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์
(เดิมชื่อศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคเหนือ)
๒. โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี
๓. คลินิกคณิตเวชกรรมไทย
๔๘ ถนนต้นรัตนगर อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสงขลา
๔. โรงเรียนแพทย์แผนโบราณวัดพระเชตุพน
๓๙๒ / ๒๕-๒๘ ซอยเพ็ญพัฒน์ ๑ ถนนมหาราช แขวงพระบรมมหาราชวัง กรุงเทพมหานคร
๕. โรงเรียนการนวดไทย
๒๒๒/๕-๖ หมู่ที่๑๒ ถนนรามคำแหง ซอย ๑๖๖ แขวงมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
๖. ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพวิถีไทย
๑๐๘ (วัดดอนแย้) ถนนนทวี ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
๗. โรงพยาบาลสิงหนคร จังหวัดสงขลา
๘. สถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข
(หลักสูตรนวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง)
๙. สมาคมแพทย์แผนไทย จังหวัดชุมพร
๖๗ หมู่๔ ตำบลนากระตาม อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ๘๖๑๔๐
๑๐. ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนพัฒนาการคูขวาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
๑๑. โรงเรียนพิศิษฐเวชกรรมไทย
ชั้น ๒-๓ อาคารเลขที่ ๓๕ ซอยภาษี ๑ ถนนเอกมัย แขวงคลองตัน เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐
๑๒. โรงเรียนแพทย์แผนไทยชีวกโกมารภัจจ์ จังหวัดเชียงใหม่
๒๓๘/๑-๘ ถนนวิวิไล ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐
๑๓. โรงเรียนเพ็ญแขแพทย์แผนไทย จังหวัดปทุมธานี
๑๗/๘๖ หมู่๖ ซอย๖/๕ ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
๑๔. คลินิกประสาทยุทธแพทย์แผนไทย จังหวัดลพบุรี
๒๑๐ หมู่๑ ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลชัยนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๓๐
๑๕. คลินิกแพทย์แผนไทยภาษีเจริญ
๑๙/๑ หมู่๕ ถนนเพชรเกษม๔๘ แขวงบางด้วน กทมหมู่๑๐๑๖๐
๑๖. บ้านสวนสหคลินิก
๗/๒๓ หมู่๑๑ ซอยสุวรรณเกษม ถนนจรัญสนิทวงศ์ ๑๓ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๑๗. คลินิกแพทย์แผนไทยเตาปูน
๖๕๕/๑๓ ถนนกรุงเทพ-นนทบุรี แขวงบางซื่อ กทม. ๑๐๘๐
๑๘. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี
๒๙ หมู่ ๔ ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐
๑๙. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดอ่างทอง
๑๒๒ ถนนโพธิ์พระยา-ท่าเรือ จังหวัดอ่างทอง ๑๔๐๐๐
๒๐. คลินิกและโรงเรียนการแพทย์แผนไทย จันทน์ จังหวัด เชียงราย
๒๕๖ หมู่ ๑๕ ถนนประตูเชียงใหม่ ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐
๒๑. โรงเรียนลานนาขนาดแผนไทย จังหวัดเชียงใหม่
๔๗ ถนนช้างม่วย ตำบลช้างม่วย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐
๒๓. ศูนย์ส่งเสริม สุขภาพแพทย์แผนไทย (วัดใหม่บ้านดอน) จังหวัดนครราชสีมา
๘๗ หมู่ ๑๐ ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๒๘๐
๒๔. ศูนย์ฝึกอบรม เวชศาสตร์คลินิก การแพทย์แผนไทย กรุงเทพฯ
๔ ถนนรามอินทรา ๒๒ แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กทม ๑๐๒๓๐
๒๕. คลินิกการแพทย์แผนไทยหมอลัดดา จังหวัดนครสวรรค์
๙๙๙/๙ หมู่ ๑๐ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐
๒๖. โรงเรียนขนาดแผนไทยภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
๔๗ นิมิตร ซอย ๑ ถนนชนะเจริญ ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ๘๓๐๐๐
๒๗. ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย โรงพยาบาลหัวไทร
๑๖ หมู่ ๔ ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๑๗๐
๒๘. มูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด ยานนาวา กทม.
๒๒๑๘/๘๖ ถนนจันทน์เก่า ซ. ๕ แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐
๒๙. โรงเรียนอาชีพบุญเรืองหัตถศาสตร์และสปา
๔๕๕ ถนนชนเกษม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
๓๐. โรงเรียนส่งเสริมภูมิปัญญาไทย อุตรธานี
๑๑๕ หมู่ ๕ ถนนรอบเมือง ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี ๔๑๐๐๐
๓๑. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสระแก้ว
อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ๒๗๐๐๐
๓๒. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครนายก
อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ๒๖๐๐๐
๓๓. วิทยาลัยสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น
๙๐/๑ ถนนอนามัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๓๔. โรงพยาบาลโพธาราม จังหวัดราชบุรี
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
๓๕. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดมุกดาหาร
อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๐๐๐
๓๖. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดฉะเชิงเทรา
๑๙๒/๑ ถนนมรุพงษ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๐๐๐
๓๗. โรงพยาบาลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
หมู่ ๙ ซอย ถนน พลายวาส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๖๐
๓๘. โรงพยาบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๓๙. มูลนิธิแพทย์แผนไทยพัฒนา จังหวัดนนทบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
๔๐. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดศรีสะเกษ
๔๘๕ หมู่ ๖ ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๐๐๐
๔๑. วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
ตำบลคลองหลวง อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐
๔๒. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๐๐๐
๔๓. โรงพยาบาลดำเนินสะดวก
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๖๐
๔๔. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง
๓ ถนนป่าขาม๑ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ๕๒๐๐๐
๔๕. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเลย
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐
๔๖. ศูนย์ศึกษาและส่งเสริมสุขภาพแพทย์แผนไทย จังหวัดลพบุรี
วัดชีป่าสิตาราม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
๔๗. โอภาสคลินิกการแพทย์แผนไทย จังหวัดสุรินทร์
๑๒๖/๑ ถนนภักดีชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ๓๒๐๐๐
๔๘. โรงเรียนอาชีวะบุญเรืองหัตถศาสตร์และสปา
๔๕๕ ถนนชนเกษม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
๔๙. โรงพยาบาลพนัสนิคม
๖๘ หมู่ ๖ ตำบลกุฎไฉ่ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๔๐
๕๐. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๑๑๐ ถนนอินทวิโรส ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐

๕๑. โรงพยาบาลบ้านลาด
อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๑๕๐
๕๒. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา
ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐
๕๓. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา
๙๓ ถนนเทศบาล ๑ ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐
๕๔. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
๕๕. โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า
๗๐๘ ถนนประสิทธิ์พัฒนา ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐
๕๖. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ
ถนนชยางกูร อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ๓๗๐๐๐
๕๗. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๐๐๐
๕๘. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐
๕๙. โรงพยาบาลห้วยยอด
อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ๙๒๑๓๐
๖๐. ศูนย์เฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา บรมราชินีนาถ
๒๗๙ หมู่๙ ตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
๖๑. วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก
๕๖ หมู่๑ ตำบลราษฎร์นิยม อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๕๐
๖๒. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร
ศูนย์ราชการจังหวัดสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐
๖๓. โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี
๕๖ หมู่๒ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
๖๔. ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี
๙๙/๙ หมู่๗ ตำบลหนองลาน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
๖๕. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก
๖๕๓ ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๑๓๐
๖๖. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

ภาคผนวก ง

หลักสูตรการนวดเพื่อสุขภาพ

ที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการตรวจและประเมินผลมาตรฐานสถานประกอบการกลาง
สำนักงานส่งเสริมธุรกิจบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๑	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	สปาไทยเพื่อสุขภาพ ๕๐๐ ชั่วโมง
๒	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	วุฒิปัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน พนักงานนวดแผนไทย ๔๒๐ ชั่วโมง
๓	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	การฝึกยกระดับฝีมือ สาขาการนวดแผนไทย (หลักสูตรเพื่อการทำงานต่างประเทศ)
๔	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	หลักสูตร การนวดแผนไทย ๑๐๐ ชั่วโมง
๕	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	การฝึกเสริมทักษะการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๖	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	การฝึกยกระดับฝีมือ "ไทยสปา" ๖๐ ชั่วโมง
๗	กองอนามัยและสิ่งแวดล้อมเมืองพัทยา	วิชานวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๘	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	การอบรมผู้ให้บริการสปาเพื่อสุขภาพ หลักสูตร ๔๒๐ ชั่วโมง
๙	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	การอบรมบริการสปาเพื่อสุขภาพขั้นสูง หลักสูตร ๑๔๐ - ๒๑๐ ชั่วโมง
๑๐	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	การนวดแผนไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๑๑	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ความงามและสุขภาพ
๑๒	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ความงามและสุขภาพ
๑๓	บันยันทรี สปา อคาเดมี่	หลักสูตรนวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๔	มหาวิทยาลัยรังสิต	วิชาชีพลูกค้า
๑๕	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๑๖	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๗	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๘	มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด	นวดแผนไทยหลักสูตรเพื่อคนตาบอด ๑๕๐๐ ชั่วโมง
๑๙	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	นวดน้ำมันอภัยภูเบศร ๑๒๐ ชั่วโมง
๒๐	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๑	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๙๐ ชั่วโมง
๒๒	โรงพยาบาลบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	นวดแผนไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๓	โรงพยาบาลป่าตอง จังหวัดภูเก็ต	นวดไทยเพื่อสุขภาพ (เขลยศักดิ์) ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๔	โรงพยาบาลป่าตอง จังหวัดภูเก็ต	นวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๕	โรงพยาบาลพนัสนิคม	นักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวมไทยสัปปายะ ๕๘๖ ชั่วโมง
๒๖	โรงพยาบาลพนัสนิคม	การนวดไทย ๑๐๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๒๗	โรงพยาบาลพนัสนิคม	นวดไทย (เพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง)
๒๘	โรงพยาบาลพนัสนิคม	นวดน้ำมัน ๙๐ ชั่วโมง
๒๙	โรงพยาบาลพิชัย	อบรมนวดพื้นฐานด้านการแพทย์แผนไทย ๖๐ ชั่วโมง ๕ วัน
๓๐	โรงเรียน ไอ ที เอ็ม นวดไทยโบราณ	การนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๓๑	โรงเรียน ไอ ที เอ็ม นวดไทยโบราณ	การนวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๓๒	โรงเรียนกรีนฉัตรอายุรเวท	วิชานวดไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๓๓	โรงเรียนกรุงเทพความงามและสปา	สปาเพื่อสุขภาพและความงาม ๒๕๐ ชั่วโมง
๓๔	โรงเรียนกรุงเทพเฮลท์แคร์นวดแผนไทย	วิชาการนวดแผนไทยเบื้องต้น ๖๐ ชั่วโมง
๓๕	โรงเรียนกรุงเทพเฮลท์แคร์นวดแผนไทย	วิชาการนวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๓๖	โรงเรียนการนวดไทยภูเก็ต	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๗	โรงเรียนการนวดไทยภูเก็ต	เสริมความรู้สำหรับผู้ให้บริการนวด ๖๐ ชั่วโมง
๓๘	โรงเรียนการนวดไทยหาดง	การนวดไทย ๖๐ ชั่วโมง
๓๙	โรงเรียนการนวดแผนไทย	หลักสูตรนวด ๖๐ ชั่วโมง
๔๐	โรงเรียนการนวดแผนไทย	หลักสูตรนวด ๑๘๐ ชั่วโมง
๔๑	โรงเรียนการนวดแผนไทย	การนวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๒	โรงเรียนการนวดแผนไทย	การนวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๔๓	โรงเรียนการนวดแผนไทย	เสริมความงามผิวหน้า ๙๐ ชั่วโมง
๔๔	โรงเรียนการนวดแผนไทย	การนวดเท้า ๙๐ ชั่วโมง
๔๕	โรงเรียนการนวดแผนไทย	การนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๙๐ ชั่วโมง
๔๖	โรงเรียนการนวดแผนไทย จ.นครปฐม	การนวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๔๗	โรงเรียนการนวดแผนไทย จ.นครปฐม	การนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๔๘	โรงเรียนการนวดแผนไทยมนตรา	วิชานวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๔๙	โรงเรียนความงามปรีนเซส	วิชาการนวดไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๕๐	โรงเรียนความงามปรีนเซส	วิชาเสริมความงามผิวหน้า ๒๑๐ ชั่วโมง
๕๑	โรงเรียนความงามลานนา	วิชาความงามบนเรือนร่าง ๒๙๘ ชั่วโมง
๕๒	โรงเรียนความงามลานนา	วิชาความงามบนใบหน้า ๔๓๒ ชั่วโมง
๕๓	โรงเรียนความงามลานนา	หลักสูตรวิชาเสริมสวยผม
๕๔	โรงเรียนนวดไทยเชียงใหม่	วิชาการนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๕๕	โรงเรียนนวดไทยเชียงใหม่	วิชาการนวดแผนไทย ๙๐ ชั่วโมง
๕๖	โรงเรียนนวดแผนไทย วัดชุมพรรังสรรค์	การนวดแผนไทย ๔๐๐ ชั่วโมง
๕๗	โรงเรียนนวดแผนไทยโพธารักษ์	วิชาการนวดไทย ๖๐ ชั่วโมง
๕๘	โรงเรียนนวดแผนไทยและส่งเสริมสุขภาพอุดรธานี	หลักสูตรนวดแผนไทย ๔๐๐ ชั่วโมง
๕๙	โรงเรียนนวดแผนไทยและส่งเสริมสุขภาพอุดรธานี	หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๖๐	โรงเรียนนวดแผนไทยและส่งเสริมสุขภาพอุดรธานี	หลักสูตร อบ/ประคบสมุนไพร ๑๐๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๖๑	โรงเรียนนวดแผนไทยและสมุนไพรกรุงเทพ	การนวดแผนไทยพื้นฐาน ๑๘๐ ชั่วโมง
๖๒	โรงเรียนนวดแผนไทยและสมุนไพรกรุงเทพ	การนวดไทยพื้นฐาน ๖๐ ชั่วโมง
๖๓	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน	หลักสูตรต่อเนื่องวิชาการนวดน้ำมันและน้ำมันหอมระเหย ๖๐ ชั่วโมง
๖๔	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน	การดูแลสุขภาพด้วยวิธีธาราบำบัด ๖๐ ชั่วโมง
๖๕	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน	นวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๖๖	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน	หลักสูตรนวดแผนไทยวิชาชีพ ระดับ ๑ (๑๕๓ ชั่วโมง)
๖๗	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน	หลักสูตรนวดแผนไทยวิชาชีพ ระดับ ๒
๖๘	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน	หลักสูตรนวดแผนไทยวิชาชีพ ระดับ ๓
๖๙	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน	หลักสูตรต่อเนื่องวิชาการนวดผู้หญิง ๖๐ ชั่วโมง
๗๐	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน	หลักสูตรต่อเนื่องวิชาการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๗๑	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน จ.เชียงใหม่	วิชาการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๗๒	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน จ.เชียงใหม่	วิชาการนวดผู้หญิง ๖๐ ชั่วโมง
๗๓	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน จ.เชียงใหม่	วิชาการดูแลสุขภาพด้วย วิธีธาราบำบัด ๖๐ ชั่วโมง
๗๔	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน จ.เชียงใหม่	วิชาการนวดน้ำมันและ น้ำมันหอมระเหย ๖๐ ชั่วโมง
๗๕	โรงเรียนนวดแผนโบราณเขตวัน แจ่งวัฒนะ	หลักสูตรนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๗๖	โรงเรียนน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพ	หลักสูตรการนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๗๗	โรงเรียนน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพ	หลักสูตรการนวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๗๘	โรงเรียนน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพ	น้ำมันหอมระเหยขั้นต้น ๖๕ ชั่วโมง
๗๙	โรงเรียนน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพ	น้ำมันหอมระเหยขั้นสูง ๑๔๔ ชั่วโมง
๘๐	โรงเรียนน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพ	น้ำมันหอมระเหยสมุนไพรเพื่อสุขภาพและความงาม ๙๐ ชั่วโมง
๘๑	โรงเรียนน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพ	นวดน้ำมันหอมระเหย ๘๕ ชั่วโมง
๘๒	โรงเรียนน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพ	นวดหน้าด้วยน้ำมันหอมระเหยและสมุนไพร เพื่อการดูแลสุขภาพผิว ๘๕ ชั่วโมง
๘๓	โรงเรียนบุญชูหัตถศาสตร์โยคะ	วิชาหัตถศาสตร์โยคะ ๒๐๐ ชั่วโมง
๘๔	โรงเรียนแผนไทยพระราม ๗	การนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๘๕	โรงเรียนพัฒนวิชาการสุโขทัย	การนวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๘๖	โรงเรียนพัฒนวิชาการสุโขทัย	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๘๗	โรงเรียนพัฒนวิชาการสุโขทัย	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๘๘	โรงเรียนพัฒนวิชาการสุโขทัย	การนวดน้ำมันโรมา ๖๐ ชั่วโมง
๘๙	โรงเรียนพัฒนวิชาการสุโขทัย	การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๙๐	โรงเรียนพฤษภาหัตถแผนไทย	การนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๙๑	โรงเรียนพะเยาบริหารเวชรักษ์	หลักสูตรนวดแผนไทย ๒๖๐ ชั่วโมง
๙๒	โรงเรียนพะเยาบริหารเวชรักษ์	หลักสูตรนวดไทย ๓๘๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๙๓	โรงเรียนพัฒนาความงามและส่งเสริมอาชีพ นานาชาติ	วิชาการนวดตัว ๖๐ ชั่วโมง
๙๔	โรงเรียนพัฒนาความงามและส่งเสริมอาชีพ นานาชาติ	วิชาการนวดหน้า ๖๐ ชั่วโมง
๙๕	โรงเรียนพัฒนาปัญญาไท	นวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๙๖	โรงเรียนพทย์านวดแผนไทย (บลูบิช)	หลักสูตรวิชานวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๙๗	โรงเรียนพทย์านวดแผนไทย (บลูบิช)	หลักสูตรวิชานวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๙๘	โรงเรียนพิศิษฐ์เวชกรรมแผนไทย	นวดแผนไทยหลักสูตร ๑๘๐ ชั่วโมง
๙๙	โรงเรียนพิศิษฐ์เวชกรรมแผนไทย	นวดแผนไทยหลักสูตร ๖๐ ชั่วโมง
๑๐๐	โรงเรียนแพทย์แผนไทยชีวกโกมารภักจ	นวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๐๑	โรงเรียนแพทย์แผนไทยชีวกโกมารภักจ	นวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๐๒	โรงเรียนแพทย์แผนไทยชีวกโกมารภักจ มูลนิธิ หมอชีวกโกมารภักจโรงพยาบาลบรรเทาทุกข์ ภาคเหนือ สมาคมผู้ประกอบการโรคศิลปะภาคเหนือ	วิชาแพทย์แผนโบราณ สาขาเวชกรรม (การนวดไทย)
๑๐๓	โรงเรียนแพทย์แผนโบราณวัดพระเชตุพน ฯ (วัดโพธิ์)	หัตถ์ศาสตร์ ๖๐ ชั่วโมง
๑๐๔	โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย (บีอีซี)	การสอนวิชานวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๐๕	โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย (บีอีซี)	การสอนวิชานวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๐๖	โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย (บีอีซี)	การสอนวิชานวดแผนไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๑๐๗	โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย (บีอีซี)	การสอนวิชานวดแผนไทย ๘๐๐ ชั่วโมง
๑๐๘	โรงเรียนภูมิปัญญาไทยบ้านหมอช้าง จังหวัดอุบลราชธานี	นวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๐๙	โรงเรียนลานานานวดแผนไทย จังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตรนวดแผนไทย ๒๖๐ ชั่วโมง
๑๑๐	โรงเรียนลานานานวดแผนไทย จังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตรนวดไทย ๓๘๐ ชั่วโมง
๑๑๑	โรงเรียนลานานานวดแผนไทย จังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตรนวดแผนไทย สาขาหัตถศาสตร์ วิชานวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๑๒	โรงเรียนลานานานวดแผนไทย จังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตรนวดแผนไทย สาขาหัตถศาสตร์ วิชานวดฝ่าเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๑๑๓	โรงเรียนวิชาการความงามสากล	วิชานวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๑๔	โรงเรียนวิชาการความงามสากล	วิชาเสริมความงาม นวดหน้า นวดอโรม่า นวดตัวและขัดผิว ๓๐๐ ชั่วโมง
๑๑๕	โรงเรียนเวชศาสตร์แผนไทยสงขลา	วิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทย ๓๐๐ ชั่วโมง
๑๑๖	โรงเรียนเวชศาสตร์แผนไทยสงขลา	วิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทการนวดไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๑๗	โรงเรียนศรีราชานวดแผนไทย (ภูมิทอง)	นวดแผนไทย หลักสูตร ๖๐ ชั่วโมง
๑๑๘	โรงเรียนศรีราชานวดแผนไทย (ภูมิทอง)	นวดแผนไทย หลักสูตร ๑๘๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๑๑๙	โรงเรียนศิลปศาสตร์สุขภาพแผนไทย จังหวัดมหาสารคาม	นวดแผนไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๑๒๐	โรงเรียนศิลปะการนวดไทย	วิชาการนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๒๑	โรงเรียนศิลปะการนวดไทย จังหวัดลำพูน	หลักสูตร วิชาชีพการนวดแผนไทย ๒๖๐ ชั่วโมง
๑๒๒	โรงเรียนส่งเสริมการแพทย์แผนไทยสกลนคร	การนวดไทย ๓๐๐ ชั่วโมง
๑๒๓	โรงเรียนส่งเสริมนวดแผนไทยสมุทรปราการ	หลักสูตรการนวดแผนไทย(ระดับต้น) ๖๐ ชั่วโมง
๑๒๔	โรงเรียนส่งเสริมนวดแผนไทยสมุทรปราการ	หลักสูตรการนวดแผนไทย(ระดับกลาง) ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๒๕	โรงเรียนส่งเสริมนวดแผนไทยสมุทรปราการ	การนวดน้ำมันหอมระเหย ๖๐ ชั่วโมง
๑๒๖	โรงเรียนส่งเสริมนวดแผนไทยสมุทรปราการ	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๒๗	โรงเรียนส่งเสริมภูมิปัญญาไทยอุดรธานี	นวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๒๘	โรงเรียนส่งเสริมภูมิปัญญาไทยอุดรธานี	นวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๒๙	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรมนานาชาติ เอ็ม	นวดหน้าระดับพื้นฐาน ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๐	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรมนานาชาติ เอ็ม	การนวดตัวแบบสวีดิช ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๑	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรมนานาชาติ เอ็ม	การนวดตัวแบบบอโรมา ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๒	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรม เอ็ม สุขุมวิท	การนวดเท้ากดจุดเพื่อผลสะท้อนกลับของร่างกาย ๓๐ ชั่วโมง
๑๓๓	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรม เอ็ม สุขุมวิท	การนวดตัวแบบบอโรมา ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๔	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรม เอ็ม สุขุมวิท	การนวดตัวแบบสวีดิช ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๕	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรม เอ็ม สุขุมวิท	การนวดหน้าเพื่อกระตุ้นระบบการไหลเวียนและขจัดของเสีย ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๖	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรม เอ็ม สุขุมวิท	การนวดหน้าระดับพื้นฐาน ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๗	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรม เอ็ม สุขุมวิท	การนวดหน้าระดับสูง ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๘	โรงเรียนสอนการดูแลสุขภาพพหุวัฒนธรรม เอ็ม สุขุมวิท	การนวดหน้าเพื่อยกกระชับ ๖๐ ชั่วโมง
๑๓๙	โรงเรียนสอนวิชาชีพความงามและสุขภาพ ชีวาธรรม	วิชานวดตัวแบบสวีดิช ๑๒๐ ชั่วโมง
๑๔๐	โรงเรียนสอนวิชาชีพความงามและสุขภาพ ชีวาธรรม	วิชาชีพสุขภาพสปา ๔๘๐ ชั่วโมง
๑๔๑	โรงเรียนสอนวิชาชีพความงามและสุขภาพ ชีวาธรรม	วิชาเสริมสวย (นวดหน้า) ๖๐ ชั่วโมง
๑๔๒	โรงเรียนสอนวิชาชีพความงามและสุขภาพสปา ชีวาธรรม	หลักสูตรวิชานวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๔๓	โรงเรียนสุขภาพไทย	การนวดแผนไทยเบื้องต้น ๖๐ ชั่วโมง
๑๔๔	โรงเรียนสุโข สปาวคาเดมี จังหวัดภูเก็ต	นวดฝ่าเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๑๔๕	โรงเรียนสุนทรียศาสตร์วิชาชีพเสริมสวย	วิชานวดตัว ๔๘๐ ชั่วโมง
๑๔๖	โรงเรียนสุนทรียศาสตร์วิชาชีพเสริมสวย	วิชาเสริมความงาม ๑๐๘๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๑๔๗	โรงเรียนสุนทรียศาสตร์วิชาชีพเสริมสวย	วิชานวดหน้า ๓๖๐ ชั่วโมง
๑๔๘	โรงเรียนเสริมความงามแจ่มจันทร์	วิชาการนวดและเสริมความงาม ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๔๙	โรงเรียนอนันตสุข นวดแผนไทย	วิชานวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๕๐	โรงเรียนอนันตสุข นวดแผนไทย	วิชานวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๕๑	โรงเรียนอนันตสุข นวดแผนไทย	โหราศาสตร์เพื่อการนวด ๖๐ ชั่วโมง
๑๕๒	โรงเรียนอนันตสุข นวดแผนไทย	น้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพเบื้องต้น ๖๕ ชั่วโมง
๑๕๓	โรงเรียนอนันตสุข นวดแผนไทย	น้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพขั้นสูง ๑๔๔ ชั่วโมง
๑๕๔	โรงเรียนออกแบบผมอำไพ	วิชาสปาเพื่อความงาม ๕๘๕ ชั่วโมง
๑๕๕	โรงเรียนเฮลท์แลนด์นวดแผนไทย	วิชานวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๕๖	โรงเรียนเฮลท์แลนด์นวดแผนไทย กรุงเทพฯ	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๕๗	วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก สถาบันพระบรมราชชนก	ประกาศนียบัตรการแพทย์แผนไทย หลักสูตร ๒ ปี
๑๕๘	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม	นวดตัวเพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๕๙	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุวรรณคีรีประชารักษ์	นวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๖๐	วิทยาลัยสารพัดช่าง เชียงใหม่	หลักสูตรวิชาการนวดแผนไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๑๖๑	วิทยาลัยสารพัดช่าง เชียงใหม่	วิชาการนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๖๒	วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี	วิชาชีพระยะสั้น (หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น) รายวิชานวดแผนไทย ๑๐๕ ชั่วโมง และนวดประคบสมุนไพรไทย ๔๕ ชั่วโมง รวม ๑๕๐ ชั่วโมง
๑๖๓	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จ.สุราษฎร์ธานี	การนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๖๔	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จ.สุราษฎร์ธานี	การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๖๕	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จ.สุราษฎร์ธานี	การนวดสมุนไพรไทย ๘๐ ชั่วโมง
๑๖๖	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จ.สุราษฎร์ธานี	การนวดน้ำมันหอมระเหยเพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๖๗	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนครปฐม	การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๖๘	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอพระประแดง	นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๖๙	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอสันกำแพง	การนวดกดจุด ๖๐ ชั่วโมง
๑๗๐	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอสันกำแพง	การนวดฝ่าเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๑๗๑	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอสันกำแพง	การส่งเสริมสุขภาพแผนไทย ๑ {๒๕๐} ชั่วโมง
๑๗๒	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอสันกำแพง	การนวดพื้นฐาน ๖๐ ชั่วโมง
๑๗๓	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จ.ศรีสะเกษ	นวดเพื่อสุขภาพ ๓๐๐ ชั่วโมง
๑๗๔	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กิ่งอำเภอบางเสาธง	การนวดเพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๗๕	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จ.พระนครศรีอยุธยา	การนวดพื้นฐาน ๖๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๑๗๖	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จ.พระนครศรีอยุธยา	การนวดกดจุด ๖๐ ชั่วโมง
๑๗๗	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จ.พระนครศรีอยุธยา	การนวดฝ่าเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๑๗๘	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จ.พระนครศรีอยุธยา	หลักสูตรระยะสั้น วิชาการส่งเสริมสุขภาพแผนไทย ๒๕๐ ชั่วโมง
๑๗๙	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน กทม.๔	การนวดแผนไทย ๒๘๐ ชั่วโมง
๑๘๐	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอหาดง จ.เชียงใหม่	หลักสูตรการนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๘๑	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอหาดง จ.เชียงใหม่	หลักสูตรการนวดน้ำมันเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๘๒	ศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	นวดไทยเพื่อสุขภาพ(เชลยศักดิ์) ๑๕๐ ชั่วโมง
๑๘๓	ศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๘๔	ศูนย์พัฒนาการแพทย์แผนไทยวัดพญาวัต (สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย วัดพญาวัต อำเภอเมือง จ.น่าน	หลักสูตรวิชาการนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๘๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดพะเยา	การฝึกยกระดับฝีมือสาขาพนักงานนวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๑๘๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดพะเยา	การฝึกยกระดับฝีมือสาขาพนักงานนวดไทย ๑๐๐ ชั่วโมง
๑๘๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดพะเยา	การฝึกยกระดับฝีมือสาขาการนวดน้ำมัน ๘๐ ชั่วโมง
๑๘๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จ.เพชรบุรี	การฝึกยกระดับฝีมือ สาขาการนวดแผนไทย ๙๐ ชั่วโมง
๑๘๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดตาก	การนวดแผนไทย ๘๐ ชั่วโมง
๑๙๐	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จ.ภูเก็ต	การนวดเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๙๑	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตร พนักงานนวดไทย ๕๖๐ ชั่วโมง
๑๙๒	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตร พนักงานนวดแผนไทย ๒๘๐ ชั่วโมง
๑๙๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตร การนวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง
๑๙๔	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตร การนวดแผนไทย ๙๐ ชั่วโมง
๑๙๕	ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรี จังหวัดเชียงราย	นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๓๙๐ ชั่วโมง
๑๙๖	ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคเหนือ จังหวัดลำปาง	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๒๔๐ ชั่วโมง
๑๙๗	ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย สสจ.นครราชสีมา	นวดเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๑๙๘	ศูนย์อบรมแพทย์แผนไทย ชุมชนเทศบาล ๓ เทศบาลเมืองราชบุรี	วิชานวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๑๙๙	สถานวิชาการนานาชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	พัฒนาผู้ให้บริการสปาเพื่อสุขภาพ ๑๒๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๒๐๐	สถานศึกษาส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน	หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น การนวดแบบเคลย์ศักดิ์ ๖๐ ชั่วโมง
๒๐๑	สถานศึกษาส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน	หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น การนวดแบบราชสำนัก ๖๐ ชั่วโมง
๒๐๒	สถานศึกษาส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน	หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น การนวดฝ่าเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๒๐๓	สถานศึกษาส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน	หลักสูตรสมุนไพรในการนวด ๖๐ ชั่วโมง
๒๐๔	สถานศึกษาส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน	หลักสูตรเทคนิคการนวดและการประยุกต์ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ๖๐ ชั่วโมง
๒๐๕	สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข	นวดไทยสำหรับผู้พิการทางสายตา ๑,๒๐๐ ชั่วโมง
๒๐๖	สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข	นวดไทยเพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางสายตา ๒๒๕ ชั่วโมง
๒๐๗	สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข	นวดไทยเพื่อสุขภาพ
๒๐๘	สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๐๙	สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๑๐	สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข	นวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๑๑	สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข	นวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมง
๒๑๒	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี	นวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๒๑๓	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (การแพทย์แผนไทยประยุกต์)
๒๑๔	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตเอกการแพทย์แผนไทยประยุกต์
๒๑๕	สถาบันพระบรมราชชนกกระทรวงสาธารณสุข	ผู้ให้บริการสปาเพื่อสุขภาพ ๔๕๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๒๑๖	สถาบันพระบรมราชชนกกระทรวงสาธารณสุข	อบรมครู ก.ไทยสปา ๑๐๐ ชั่วโมง
๒๑๗	สถาบันพระบรมราชชนกกระทรวงสาธารณสุข	ไทยสปาเพื่อสุขภาพระดับ ๑ ๔๘๐ ชั่วโมง
๒๑๘	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๑๐ ลำปาง	การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน สาขาพนักงานนวดแผนไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๑๙	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๑๐ ลำปาง	การฝึกเสริมทักษะสาขาการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๒๐	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๒๑	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง(นวดชลยศักดิ์)
๒๒๒	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	นวดแผนไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๒๓	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	นวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมง
๒๒๔	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	นวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมง(Inter)
๒๒๕	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	นวดแผนไทย ๓๗๒ ชั่วโมง (Inter)
๒๒๖	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง(Inter)
๒๒๗	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง(Inter)
๒๒๘	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	สปาตะวันตก ๓๐๐ ชั่วโมง
๒๒๙	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	ไทยสปา ๓๐๐ ชั่วโมง
๒๓๐	สถาบันส่งเสริมการแพทย์แผนไทย มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา	ไทยสปาโยคะ ๓๐๐ ชั่วโมง
๒๓๑	สมาคมนวดแผนไทย จ.เชียงใหม่	การนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๒๓๒	สมาคมแพทย์แผนไทย จังหวัดพัทลุง (ปัญญาวุธ)	หลักสูตรวิชาการ นวดแผนไทย ๑๐๐ ชั่วโมง
๒๓๓	สมาคมแพทย์แผนไทย ศูนย์ฝึกอาชีพ ตำบลคลองสาม จ.ปทุมธานี	การนวดไทย ๖๐ ชั่วโมง
๒๓๔	สมาคมแพทย์แผนไทย ศูนย์ฝึกอาชีพ ตำบลคลองสาม จ.ปทุมธานี	การนวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๓๕	สมาคมแพทย์แผนไทย ศูนย์ฝึกอาชีพ ตำบลคลองสาม จ.ปทุมธานี	การนวดกดจุดสะท้อนเท้า ๖๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๒๓๖	สมาคมแพทย์แผนไทย ศูนย์ฝึกอาชีฟ ตำบลคลองสาม จ.ปทุมธานี	นวดน้ำมันหอมระเหย ๖๐ ชั่วโมง
๒๓๗	สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย	การนวดไทย ๖๐ ชั่วโมง
๒๓๘	สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย	การนวดกดจุดสะท้อนเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๒๓๙	สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย	การนวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๔๐	สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย	นวดน้ำมันหอมระเหย ๖๐ ชั่วโมง
๒๔๑	สมาคมแพทย์แผนไทยจังหวัดชุมพร	หลักสูตรวิชาแพทย์แผนไทย สาขาการนวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมง
๒๔๒	สมาคมแพทย์แผนไทยหาดใหญ่	การนวดไทย ๖๐๐ ชั่วโมง
๒๔๓	สมาคมแพทย์แผนโบราณและอายุรเวท วัดพระเชตุพน ฯ	หัตถศาสตร์ขั้นต้น ๖๐ ชั่วโมง
๒๔๔	สมาคมแพทย์แผนโบราณและอายุรเวท วัดพระเชตุพน ฯ	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๔๕	สมาคมแพทย์อายุรเวทแผนไทยประยุกต์ แห่งประเทศไทยในพระสังฆราชูปถัมภ์	นวดไทย ๒๖๐ ชั่วโมง
๒๔๖	สมาคมแพทย์อายุรเวทแผนไทยประยุกต์ แห่งประเทศไทยในพระสังฆราชูปถัมภ์	นวดน้ำมัน ๙๐ ชั่วโมง
๒๔๗	สมาคมเภสัชและอายุรเวชโบราณ แห่งประเทศไทยกรุงเทพฯ	หลักสูตรวิชาการนวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๒๔๘	สมาคมเภสัชและอายุรเวชแผนโบราณ จ.สงขลา	นวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๒๔๙	สมาคมเภสัชและอายุรเวชแผนโบราณ จ.สงขลา	ผู้ช่วยนวดแผนไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๕๐	สมาคมเภสัชและอายุรเวชแผนโบราณ จ.สงขลา	นวดแผนไทยสำหรับทำงานต่างประเทศ ๘๐๐ ชั่วโมง
๒๕๑	สมาคมส่งเสริมและพัฒนาการแพทย์แผนไทย จ.สุราษฎร์ธานี	การนวดเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๕๒	สมาคมส่งเสริมอนุรักษ์วิชาชีพการนวดไทย	วิชาการนวดแผนไทยเบื้องต้น ๖๐ ชั่วโมง
๒๕๓	สมาคมหมอฟันบ้านล้านนาทางดง	การนวดไทย ๖๐ ชั่วโมง
๒๕๔	สมาคมอนุรักษ์และส่งเสริมการแพทย์แผนโบราณ	นวดแผนไทย ๖๐ ชั่วโมง
๒๕๕	สหกรณ์แพทย์แผนไทยขอนแก่น จำกัด	การนวดแผนไทยระยะสั้น ๖๐ ชั่วโมง
๒๕๖	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๕๗	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา	นวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๕๘	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ(นวดเคลย์คักตี้) ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๕๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร	การนวดตัวเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๖๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๖๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตรการนวดไทยเพื่อสุขภาพ (เคลย์คักตี้) ๗๒ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๒๖๒	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตรการนวดไทยเพื่อสุขภาพ (เขลยศักดิ์) ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๖๓	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่	หลักสูตรการนวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๖๔	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๖๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๖๖	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๖๗	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง	วิชานวดแผนไทยขั้นพื้นฐาน ๘๐ ชั่วโมง
๒๖๘	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง	วิชานวดฝ่าเท้าขั้นพื้นฐาน ๖๐ ชั่วโมง
๒๖๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล	นวดแผนไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๗๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๗๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๗๒	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๗๓	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๗๔	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๗๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี	นวดไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๗๖	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นวดไทยเพื่อสุขภาพ(เขลยศักดิ์) ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๗๗	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๗๘	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๗๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๘๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๘๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๘๒	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์	นวดแผนไทย ๓๗๒ ชั่วโมง
๒๘๓	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์	นวดแผนไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๘๔	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๘๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๒๘๖	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง	นวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๘๗	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต	การนวดไทยพื้นฐาน ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๘๘	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต	นวดฝ่าเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๒๘๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง	นวดไทยเพื่อสุขภาพ
๒๙๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๒๙๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๒๙๒	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี	นวดไทยพื้นฐาน ๑๕๐ ชั่วโมง
๒๙๓	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์	นวดตัวเพื่อสุขภาพ(ราชสำนัก) ๑๕๓ ชั่วโมง
๒๙๔	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์	นวดตัวเพื่อสุขภาพ(เขลยศักดิ์) ๑๕๓ ชั่วโมง
๒๙๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๙๓ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๒๙๖	สำนักพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร	נדפנไทย ๘๐ ๕วโมง
๒๙๗	สำนักพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร	נדפנโบราณ ๒๐๑ ๕วโมง
๒๙๘	วิทยาลัยบรมราชชนนีตรัง	נדฟไทย ๘๐ ๕วโมง
๒๙๙	วิทยาลัยสารพัดช่างแพชรบูรณ์	נדפนไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ๕วโมง
๓๐๐	วิทยาลัยสารพัดช่างแพชรบูรณ์	נדפนไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ๕วโมง
๓๐๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี	נדฟไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ๕วโมง
๓๐๒	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๒ สุพรรณบุรี	การנדฟไทยเพื่อสุขภาพ (นวตราชสำนัก) ๑๕๐ ๕วโมง
๓๐๓	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๒ สุพรรณบุรี	การנדฟไทยเพื่อสุขภาพ (นวตเฉลยศักดิ์) ๑๕๐ ๕วโมง
๓๐๔	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร	การנדฟเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ๕วโมง
๓๐๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร	การנדฟเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ๕วโมง
๓๐๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดศรีสะเกษ	การנדฟเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ๕วโมง
๓๐๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดศรีสะเกษ	การנדฟนไทย ๘๐ ๕วโมง
๓๐๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพิจิตร	การנדฟไทยเพื่อสุขภาพ (นวตราชสำนัก) ๑๕๐ ๕วโมง
๓๐๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพิจิตร	การנדฟไทยเพื่อสุขภาพ (นวตเฉลยศักดิ์) ๑๕๐ ๕วโมง
๓๑๐	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดลำพูน	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๘๐ ๕วโมง
๓๑๑	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดลำพูน	การנדฟไทยเพื่อสุขภาพ (นวตราชสำนัก) ๑๕๐ ๕วโมง
๓๑๒	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดลำพูน	การנדฟไทยเพื่อสุขภาพ (นวตเฉลยศักดิ์) ๑๕๐ ๕วโมง
๓๑๓	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ	การנדฟเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ๕วโมง
๓๑๔	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ	การנדฟไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ๕วโมง
๓๑๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ	การנדฟไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ๕วโมง
๓๑๖	โรงเรียนสอนการนวดเพื่อสุขภาพเมคเซนต์ส	การนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๘๐ ๕วโมง
๓๑๗	โรงเรียนจรงค์นวดนไทย จังหวัดเชียงใหม่	การนวดนไทย ๑๘๐ ๕วโมง
๓๑๘	โรงเรียนส่งเสริมวิชาชีพ และวัฒนธรรมไทยสภา จังหวัดขอนแก่น	การนวดไทย ๘๐ ๕วโมง
๓๑๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพร	นวดไทยพื้นฐาน ๑๕๕ ๕วโมง
๓๒๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพร	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๘๐ ๕วโมง
๓๒๑	ศูนย์บริหารกายเพื่อสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	การนวดอโรม่า ๘๐ ๕วโมง
๓๒๒	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาค ๑๒ สงขลา	การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ๕วโมง
๓๒๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดตาก	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ๕วโมง
๓๒๔	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดระนอง	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ๕วโมง
๓๒๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดระนอง	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ๕วโมง
๓๒๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเพชรบูรณ์	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ๕วโมง
๓๒๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	การนวดนไทย ๑๕๐ ๕วโมง
๓๒๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	การนวดนไทย ๘๐ ๕วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๓๒๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๓๐	สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเมืองพัทยา	นวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๓๑	สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเมืองพัทยา	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๓๒	โรงพยาบาลแม่จริม จังหวัดน่าน	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๓๓	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๗ อุบลราชธานี	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๓๔	วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๓๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน	นวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๓๖	วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๓๗	วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	นวดแผนไทยแบบราชสำนัก ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๓๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดชัยนาท	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ (สายเชลยศักดิ์) ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๓๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดชัยนาท	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ(สายราชสำนัก) ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๔๐	วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ชลบุรี	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๔๑	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดยโสธร	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๔๒	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดน่าน	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๔๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดน่าน	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๔๔	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๔๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๔๖	โรงเรียนชะอ่าโปร นวดแผนไทย จังหวัดเพชรบุรี	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๓๔๗	โรงเรียนชะอ่าโปร นวดแผนไทย จังหวัดเพชรบุรี	นวดแผนไทย ๑๐๐ ชั่วโมง
๓๔๘	โรงพยาบาลหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	นวดเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๓๔๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๕๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๕๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๓๕๒	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๕๓	โรงเรียน นวดแผนไทย โพธารลัย	การนวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๕๔	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๔ ราชบุรี	พนักงานนวดแผนไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๕๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดชัยนาท	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๕๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอ่างทอง	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๕๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอ่างทอง	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๕๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอ่างทอง	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๕๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๖๐	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดชุมพร	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๓๖๑	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดชุมพร	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๖๒	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดชุมพร	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๖๓	โรงเรียนสอนนวดไทย บันยันทรี	นวดแผนไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๖๔	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเพชรบูรณ์	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๖๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดศรีสะเกษ	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๖๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดจันทบุรี	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๖๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดจันทบุรี	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๖๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอำนาจเจริญ	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๖๙	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๖ ขอนแก่น	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๗๐	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๖ ขอนแก่น	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๗๑	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงราย	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๗๒	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงราย	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๗๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกำแพงเพชร	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๗๔	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๖ ขอนแก่น	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๗๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสกลนคร	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๗๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเลย	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๗๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเลย	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๗๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเลย	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๗๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดปทุมธานี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๘๐	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดปทุมธานี	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๘๑	วิทยาลัยแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือกอุบลราชธานี	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๓๘๒	วิทยาลัยแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือกอุบลราชธานี	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๘๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครปฐม	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๘๔	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครปฐม	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๘๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครปฐม	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๘๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกระบี่	การนวดเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๓๘๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกระบี่	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๘๘	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส	นวดแผนไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๘๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครนายก	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๙๐	วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๙๑	วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๓๙๒	ศูนย์บริหารกายเพื่อสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๓๙๓	ศูนย์บริหารกายเพื่อสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๙๔	ศูนย์บริหารกายเพื่อสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๓๙๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๙๖	วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๓๙๗	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๙๘	วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๓๙๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	นวดเท้า ๖๐ ชั่วโมง
๔๐๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๐๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	นวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๐๒	โรงเรียนส่งเสริมวิชาชีพ และวัฒนธรรม ไทยสปาจังหวัดขอนแก่น	นวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง (เทียบเท่าหลักสูตร ๑๕๐ ชั่วโมง)
๔๐๓	โรงเรียนการนวดไทยทางดง จังหวัดเชียงใหม่	นวดแผนไทย ๑๘๐ ชั่วโมง (เทียบเท่าหลักสูตร ๑๕๐ ชั่วโมง)
๔๐๔	โรงเรียนสยามสิรินทรวัดไทย กรุงเทพมหานคร	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๔๐๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๐๖	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๐๗	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๗ อุบลราชธานี	นวดแผนไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๐๘	เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๐๙	วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๑๐	โรงเรียนการนวดไทยภูเก็ต	การนวดไทยสร้างเสริมสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๑๑	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนนทบุรี	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๑๒	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๑๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดนนทบุรี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๑๔	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดนนทบุรี	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๑๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๑๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๑๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเพชรบุรี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๑๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเพชรบุรี	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๑๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกรุงเทพมหานคร	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๒๐	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสมุทรสงคราม	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๒๑	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสมุทรสงคราม	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๔๒๒	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสมุทรสงคราม	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๒๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๒๔	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๒๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๒๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๒๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๒๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดแพร่	การนวดไทยเพื่อสุขภาพ (๑๕๐ ชั่วโมง)
๔๒๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดตราด	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๓๐	โรงเรียนสปาสมัครไทย	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๔๓๑	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพังงา	นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๓๒	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพังงา	นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๔๓๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพังงา	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๓๔	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดตรัง	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๓๕	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดตรัง	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๓๖	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดตรัง	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๓๗	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๓๘	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช	นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๓๙	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๔๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๔๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๔๒	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๔๓	โรงเรียนหัตถศาสตร์นวดแผนไทย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	นวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๔๔	โรงเรียนเปี่ยมสุขการบริบาลและนวดแผนไทย	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๔๔๕	โรงพยาบาลนาโยง จังหวัดตรัง	นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๔๖	โรงพยาบาลนาโยง จังหวัดตรัง	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๔๗	โรงพยาบาลอุดรธานี	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๔๘	องค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว จังหวัดน่าน	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๔๙	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๑๑ สุราษฎร์ธานี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๕๐	โรงเรียนวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและสปา จังหวัดตรัง	การนวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๕๑	โรงเรียนวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและสปา จังหวัดตรัง	การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	หลักสูตร
๔๕๒	วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์ และสาธารณสุข กาญจนบุรี จังหวัดนนทบุรี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๕๓	โรงเรียนเรือนสมุนไพร สปาและธรรมชาติบำบัด จังหวัดฉะเชิงเทรา	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๕๔	โรงเรียนเรือนสมุนไพร สปาและธรรมชาติบำบัด จังหวัดฉะเชิงเทรา	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๕๕	โรงพยาบาลลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๕๖	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๕๗	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๘๐ ชั่วโมง
๔๕๘	โรงเรียนเขาหลักสปา อคาเดมี จังหวัดพังงา	นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง
๔๕๙	โรงเรียนอาทิตยน์วดแผนไทย จังหวัดเชียงใหม่	นวดไทย ๘๕ ชั่วโมง (รับรองเทียบเท่า นวดไทย ๘๐ ชั่วโมง)
๔๖๐	โรงเรียนอาทิตยน์วดแผนไทย จังหวัดเชียงใหม่	นวดไทย ๑๕๕ ชั่วโมง (รับรองเทียบเท่า นวดไทย ๑๕๐ ชั่วโมง)
๔๖๑	โรงพยาบาลทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง
๔๖๒	โรงพยาบาลโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์	นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง
๔๖๓	โรงพยาบาลโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์	นวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง